

VINDKRAFT i Ljungby kommun

Tillägg till översiktsplanen

UTLÅTANDE
och särskild sammanställning enligt miljöbalken

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Sammanfattning	3
Förändringar i planförslaget.....	4
Inkomna yttranden	6
Statliga myndigheter	6
Kommunala instanser	11
Kommuner	12
Politiska partier	14
Företag, organisationer och föreningar	15
Privatpersoner	21
Särskild sammanställning enligt Miljöbalken.....	43

Sammanfattning

Utställning

Vindkraftsplanen, tillägg till översiktsplanen för Ljungby kommun, har varit utställd för granskning under perioden 9 juni – 17 augusti 2009, enligt 4 kap 6 § Plan- och bygglagen (PBL). Till planen har en miljökonsekvensbeskrivning upprättats och denna har varit utställd under samma tid som vindkraftsplanen enligt 6 kap 14 § Miljöbalken (MB).

Vindkraftsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen har tillsänts bland annat Länsstyrelserna i Kronobergs län, Jönköpings län samt Hallands län, Södra Smålands regionförbund, andra myndigheter, organisationer, vindkraftsbolag och kommunala nämnder.

Vindkraftsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen har varit tillgänglig i kommunhuset, på biblioteken i Ljungby, Lagan, Ryssby och Lidhult samt på kommunens webbplats www.ljungby.se/plan. Utställningen av planen och samrådet av miljökonsekvensbeskrivningen har även kungjorts i ortstidningen, Smålänningen.

Under utställningstiden hölls ett möte för allmänheten.

Samrådet

Utställningen föregicks av samråd av planen och miljökonsekvensbeskrivning under perioden 2 februari – 27 mars 2009.

Samrådet skedde i huvudsak med samma aktörer som under utställningen. Dessutom hölls möte med allmänheten under samrådstiden på åtta platser i kommunen för att nå ut till så många invånare som möjligt. Möte hölls också för kommunfullmäktiges ledamöter i Ljungby kommun.

Det fortsatta planarbetet

Efter utställningen har synpunkterna sammanställts i detta utlåtande och vissa förändringar har gjorts i vindkraftsplanen. Därefter kan kommunstyrelsen godkänna planen och kommunfullmäktige anta den. Länsstyrelsen, regionalplanorgan och Boverket ska tillsändas den lagakraftvunna planen med samrådsredogörelsen, länsstyrelsens granskningsyttrande, utlåtandet samt protokollsutdrag med beslutet om antagande.

Yttranden

Alla inkomna synpunkter sammanfattas i detta utlåtande. Yttrandena kommenteras och i vissa fall föranleder dessa till förändringar av planförslaget. Även andra förändringar har skett av planförslaget.

Ej tillgodosedda synpunkter

Alla synpunkter tillgodoses inte. Ett antal yttranden har inkommit men många av dem är motstående och då är det helt omöjligt att tillgodose allt. En viktning har gjorts mellan olika förslag och de ändringar som gjorts presenteras nedan.

Förändringar i planförslaget

Kompletteringar som görs i texten:

- Den nya lagstiftningen för vindkraft som trädde i kraft den 1 augusti gällande plan- och bygglagen, miljöbalken och ellagen.
- En ny riktlinje läggs till under "Övrigt" som talar om att en transportplan fogas till ansökan som visar hur de tunga och långa transporterna skall ordnas.
- Riktlinjerna angående skuggor ändras i texten – skuggtiden "bör" inte överstiga... i stället för "ska"
- Riktlinjerna kompletteras med förklaringar att gällande riktlinjer från till exempel olika statliga verk i första hand gäller, även om det står något annat i vindkraftsplanen.
- En ny riktlinje infogas i planen under "Övrigt" där exploatörerna uppmanas att presentera tidplaner för genomförandet av sina ärenden.
- Visuella förutsättningar kompletteras med följande text: "Olika människor ställer olika anspråk på landskapet. Hur mycket man störs av vindkraftverken beror just på hur man använder landskapet. En markägare, en fastighetsägare, en permanentboende, en sommarboende eller en turist upplever och använder landskapet på olika sätt. För den som söker lugnet och orördheten kan vindkraftverk bli störande. För den som äger marken eller själva kraftverken blir vindkraften en inkomstkälla."
- Under ställningstagande till "Visuella förutsättningar" läggs till att höjd på och avstånd till verken från betraktarens synvinkel, ska anges på fotomontagen.
- Text angående Bolmentunneln läggs till Under rubriken "Förslag" och område "Nr 4" enligt Sydsvattens påpekande.
- Att det opåverkade området som gränsar till Alvesta kommun, till viss del kan komma att påverkas av vindkraft i angränsande kommun, visuellt och ljudmässigt.
- Skogsvårdsstyrelsen är ansvarig myndighet för bedömning av anläggande av skogsbilväg fram till exempelvis vindkraftverk. Anläggningen är samrådspliktig enligt miljöbalken.
- Natura 2000-områden kompletteras med ett förtydligande att tillstånd enligt Miljöbalken 9 kap, ska vara klart innan miljötillstånd kan lämnas.
- Att ett respektavstånd ska finnas intill riksintresseområden för kulturmiljö.
- Att strandskyddet är ett områdesskydd.
- Att hänsyn tas till biotopskydd, naturvårdsavtal och nyckelbiotoper i enskilda ärenden.
- En ominventering av fornlämningar genomfördes åren 1999-2000.

- Kunskap om kända fornlämningar finns tillgänglig via Riksantikvarieämbetets (RAÄ:s) hemsida och söktjänst Fornsök.
- Ramsarområden med förklarande text läggs in under begreppsförklaring på sista sidan i vindkraftsplanen.
- Ett stycke om jakt läggs till i planen under "Förutsättningar och utvecklingsmöjligheter".

Kompletteringar på kartan under "Förslag":

- "Prioriterade områden" på kartan under Förslag ändras till "Lämpligt utredningsområde för vindkraft". Ett förtydligande görs också för de områden som är vita, de kallas "Möjligt område för vindkraft".
- Område 7 har utgått helt, medan område 2, 3, 5 och 6 har justeras enligt karta från försvarsmakten daterad 2009-08-25.
- Område 2 justeras så att gränsen inte går precis intill Årshulstmyren/Lunnarna.

Följande texter har tagits bort ur planen:

- Att placera vindkraftverk i sydost-sydväst om hus.
- Att uppföra minst tre vindkraftverk i en grupp.
- Formuleringen att de utpekade områdena för vindkraft saknar motstående intressen stryks i miljöbedömningen och miljökonsekvensbeskrivningen.

Inkomna yttranden

Under utställningen har yttranden inkommit enligt följande:

Statliga myndigheter

Länsstyrelsen

Planförslaget är lättläst, visar aktuella frågeställningar och krav som ställs vid en vindkraftsetablering. Planen har också hanterats i en öppen och politiskt förankrad process.

Länsstyrelsen anser att arbetet med vindplanen, tillägget till översiktsplanen bedrivits i enlighet med de intentioner som anges i Plan- och bygglagen, och därmed uppfyller de krav som anges i 4 kap. 1 § PBL. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma på några frågor som berör bl.a. riksintressen och totalförsvarets områden.

Riksintressen

I västra delen av kommunen sammanfaller riksintresseområdet för naturvård och Natura 2000-områdena med ett s.k. Ramsarområde ”Tönnesjöheden – Årshulstmyren”, vilket sträcker sig in i Hallands län. Det är ett ur internationellt perspektiv värdefullt våtmarksområde enligt Våtmarkskonventionen och som Sverige har åtagit sig att skydda och vårda. Ramsarområdet bör uppmärksammas i planen.

Riksintresse för naturvården

Länsstyrelsen har uppmärksammat att flera områden av riksintresse för naturvård finns angivna inom de på planförslagets övriga eller ”vita” områden, d.v.s. där ställningstaganden gör från fall till fall vid en ansökan om vindkraftsetablering. Länsstyrelsen gör bedömningen att riksintresse för naturvård sällan är förenligt med vindkraft med avseende på dels de markarbeten som krävs för vägar, ledningar, tornplats, dels med tanke på fågelliv mm.

Med hänsyn till riksintresset för naturvård är det tveksamt att det prioriterade område 2 i planförslaget får en utbredning ända upp mot gränsen till Årshulstmyren/Lunnarna.

Natura 2000-områden

Länsstyrelsen har uppmärksammat att ett antal Natura 2000-områden finns inom de i planförslagets övriga eller ”vita” områden där vindkraftärenden prövas från fall till fall. Natura 2000-områden är av riksintresse enligt 4 kap 8§ miljöbalken och åtgärder inom eller utanför ett Natura 2000-område som kan påverka området omfattas av tillståndsplikt. Ett sådant tillstånd behöver vara klart innan tillstånd enligt 9 kap Miljöbalken för en vindkraftsanläggning beviljas.

Riksintresse för kulturmiljövården

Riksintresseområdena för kulturmiljövården är förhållandevis få i kommunen och Länsstyrelsen uppfattar att dessa ingår i planens fredade områden (för vindkraft olämpliga områden). Vindkraftsanläggningar bedöms i allmänhet inte kunna komma tillstånd inom dessa områden utan att det medför påtaglig skada på kulturmiljöernas värden. Det kan även finnas behov av respektavstånd till dessa riksintresseområden för kulturmiljö, där värdekärnan bygger på en välbevarad ålderdomlig miljö, exempelvis i form av byggnader, landskapselement eller andra

strukturer, för att undvika påtaglig skada. Det visuella upplevelsevärdet är här av stor betydelse. Hur långt respektavstånd som kan krävas till kulturmiljöer och känsliga byggnader, t ex kyrkor, är beroende av hur höga kraftverken blir.

Totalförsvaret

I det utställda planförslaget redovisas prioriterade områden för vindkraft. Försvarsmakten har lämnat synpunkter på områden som måste utgå eller justeras i sina gränser för att inte konflikt ska uppstå med totalförsvarets intressen. Länsstyrelsen ser det som en fördel att planförslaget avseende dessa områden är så tydligt att konflikter kan tydliggöras och undvikas i ett tidigt skede.

Mellankommunala intressen

Länsstyrelsen i Jönköpings län påtalar att området norr om Bolmen i Jönköpings län omfattas både av riksintresse för friluftslivet och för vindbruk samt delvis av riksintresse för kulturmiljövården, men att det mellan dessa intressen ännu inte gjorts någon avvägning i samband med kommunal planering.

Övrigt

Naturvården

Information om planerade reservat finns hos Länsstyrelsen. Strandskyddet är ett områdesskydd som bör omnämnas. Hänsyn behöver även tas till biotopskydd, naturvårdsavtal, nyckelbiotoper i enskilda ärenden.

Ändringar av PBL, miljöbalken och ellagen

Länsstyrelsen förutsätter att kommunen i det slutliga planförslaget redovisar de av riksdagen den 20 maj 2009 beslutade förändringar i lagstiftningen - plan- och bygglagen, miljöbalken och ellagen - som trädde kraft den 1 augusti 2009 och som berör hanteringen av vindkraftsärenden.

Lag om kulturminnen m.m. (KML)

Lagen om kulturminnen bör nämnas som en viktig lagstiftning då bestämmelserna i KML kan hindra eller ändra utbyggnadsplaner för vindkraft.

En ominventering av fornlämningar genomfördes åren 1999-2000, och inte åren 2004-2006 vilket felaktigt angivits i planen. I plantillägget bör anges att kunskap om kända fornlämningar (läge och status) finns tillgänglig via Riksantikvarieämbetets (RAÄ's) hemsida och söktjänst Fornsök.

Handläggning av ärenden enligt KML kan vara mycket tidskrävande. Enligt gällande regelverk (2 kap KML) kan fyra steg behöva tas innan Länsstyrelsen kan ge tillstånd till planerad utbyggnad (frivillig arkeologisk utredning, särskild arkeologisk utredning, förundersökning, slutundersökning). Kulturmiljöer och fornlämningar, liksom det eventuella behovet av kompletterande arkeologiska utredningar, behöver därför uppmärksammas tidigt i processen. Länsstyrelsen kommer sannolikt att ändra praxis för frivilliga utredningar under hösten 2009. De kommer att ersättas med särskild arkeologisk utredning, d.v.s. utredningen ska föregås av ett länsstyrelsebeslut.

Länsstyrelsen vill förtydliga att en frivillig arkeologisk utredning och en kulturmiljö-MKB inte är detsamma. En arkeologisk utredning omfattar i princip en genomgång och sammanställning av befintliga underlag, såsom fornminnesregister, lantmäteriakter samt okulär fältinventering med avseende på enbart forn- och kulturlämningar. En fältinventering ska leda fram till en bedömning var eventuella dolda fornlämningar kan finnas.

En ”kulturmiljö-MKB” redovisar den påverkan vindkraftsutbyggnaden har på hela kulturlandskap och omfattar byggnader, kyrkor, kulturlandskap, riksintressen för kulturmiljövården och kulturmiljöprogram samt forn- och kulturlämningar.

TeliaSonera

TeliaSoneras telenät kan störas av olämpligt placerade vindkraftverk. Detta gäller främst radioanläggningar med radiolänkstråk som i värsta fall kan behöva flyttas eller ersättas med annan telelösning.

Av ovan nämnda skäl måste TeliaSonera ges möjlighet att inkomma med synpunkter t.ex. i samband med ev. upprättande av detaljplan och vid varje enskild bygglovprövning.

Objekten prövas om möjligt individuellt varför vi önskar koordinater i RT 90 2,5 gon V med meternoggrannhet. Vidare önskas upplysning om tänkt navhöjd och rotordiameter.

Polismyndigheten i Kronobergs län

Polismyndigheten har inga synpunkter.

Regionförbundet Södra Småland

Regionförbundet södra Småland/Länstrafiken Kronoberg har tagit del av vindkraftsplanen för Ljungby och har inga synpunkter att framföra.

Sydvatten

Sydvatten befarar att den text som återfinns under stycket Placering i Riktlinjer för vindkraftsetablering inte är tillräcklig för att i ett tidigt skede uppmärksamma intressenter för vindkraftsetablering att det i område 4 finns ett allmänt intresse i form av en tunnel för dricksvattenförsörjningen. Även om begränsningen inte är omfattande bör hänsyn tas till tunneln under planeringen.

Vi rekommenderar att ni i områdesbeskrivningen under Förslag för ett tillägg vid nr 4, där det omnämns att Bolmentunneln går genom området. Alternativt kan Bolmentunneln lyftas fram under kapitlet allmänna intressen där det tydliggörs att tunneln passerar genom område nr 4 och att Sydvattens synpunkter ska inhämtas vid planering av etablering.

Sydvatten vill därtill påpeka att Bolmentunneln genom den vattendom som finns för tunneln är ett formellt intresse. Formuleringen i stycket Miljöbedömning och Miljökonsekvensbeskrivning att inga motstående intressen finns i de utpekade områdena är därmed felaktig.

Vägverket

Vägverket har inget att erinra mot de skyddsavstånd till väg som anges i planen. Det kan dock nämnas att det inom vägverket pågår en översyn över hur vindkraftanläggningar bör hanteras från vägperspektivet. Denna översyn kan framöver ge förändringar i de rekommenderade skyddsavstånden. Vägverket vill dock påtala att särskilt på de större vägarna med höga hastigheter måste också hänsyn tas till den visuella påverkan ett verk kan ha för trafikanten så att verket inte riskerar missleda eller ta uppmärksamhet från trafikanten på ett sätt som kan vara negativt ur trafiksäkerhetssynpunkt. I det enskilda fallet kan därför större avstånd till vägen krävas än vad de generella skyddsavstånden anger.

Vid urvalet av prioriterade områden är det glädjande att tillgängligheten till området utgjort en viktig urvalsgrund. Vägverken skulle dock gärna se att transportfrågan och de konsekvenser som de stora och tunga transportererna för med sig behandlades tydligare i planen. Tendensen är att verken blir allt större och transportererna till anläggningen också blir både tyngre och längre. Detta gör att de anpassningar som krävs på vägnätet för att förverkliga vindkraftsanläggningarna också blir allt mer omfattande. Vägverkets uppfattning är att det i samband med tillståndsgivningen bör ställas krav på att också en transportplan fogas till ansökan som visar hur de tunga och långa transportererna skall ordnas. Av denna plan bör också framgå vilka förändringar som krävs på såväl det allmänna som enskilda vägnätet. Detta för att dels kunna bedöma de samlade miljöeffekterna av etableringen och dels för att i ett tidigt skede klarlägga om det faktiskt är möjligt att transportera de tunga och långa vindkraftsdelarna till önskad plats. De anpassningar av det allmänna och enskilda vägnätet som krävs för att få fram de övertunga och överlånga transportererna skall ingå i och bekostas av vindkraftsprojektet.

Försvarsmakten

I planförslaget redovisas 10 st områden som prioriterade för vindkraft. Försvarsmakten har inga synpunkter på områden nr 1, 4, 8, 9 samt 10. Områden nr 6 och 7 bör utgå helt. Eventuellt kan något enstaka verk vara möjligt att uppföra inom dessa områden utan att konflikt uppkommer med totalförsvarets intressen. Områden nr 2, 3 och 5 bör justeras i sina gränser enligt kartbilaga. (Vid samtal med försvarsmakten har de justerat kartan enligt följande: område 7 bör utgå helt, medan område 2, 3, 5 och 6 bör justeras enligt karta daterad 2009-08-25.)

Luffartstyrelsen

Runt flygplatser finns skyddsområden för att flygverksamhet ska kunna fungera. När ett flygplan ska starta eller landa på en flygplats måste den följa på förhand bestämda rutiner, s.k. procedurer. Procedurerna har utarbetats för att garantera hinderfrihet och därmed flygsäkerhet. Procedurerna är unika för varje flygplats, ser olika ut beroende på typ av navigeringshjälpmedel och stäcker sig över ett större område än de höjdbegränsande områden (BCL-ytorna). Detta innebär att även byggnadsverk långt från flygplatsen kan påverka hinderytorna för procedurerna.

MSA-yta (Minimum Sector Altitude) ska fastställas för alla flygplatser där det finns instrumentflygningsprocedurer. MSA-ytan är flygplatsens största yta och är styrande för procedurerna. Ytan består av en cirkel med radien 55 km, som utgår från respektive landningshjälpmedels mittpunkt. MSA-ytan är indelad i fyra kvadranter, där varje kvadrant kan ha olika höjder.

Planområdet ligger innanför det skyddsområde med radien på 55 km som utgår från Halmstad och Växjö flygplats. Respektive flygplats ska i egenskap av sakägare ges tillfälle att yttra sig i varje enskilt fall.

Höga byggnadsverk placerade inom skyddsområde för navigationsutrustning kan komma att orsaka störningar och en noggrann utredning måste göras i varje enskilt fall. När det gäller fristående luftfartsanläggningar ute i terrängen som inte tillhör en flygplats görs denna utredning av LFV/ANS i egenskap av sakägare.

När det gäller luftfartsanläggningar som tillhör en flygplats (inflygningshjälpmedel) svarar respektive flygplats för utredningen. Vindkraftverken ska hindermarkeras i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter.

Smålands Museum

Museet har inga synpunkter.

Skogsstyrelsen

Under förutsättning att den hänsyn som normalt tas vid slutavverkning även tas i samband med byggen av vindkraftverk, så att skador inte uppstår på natur- och kulturmiljön och/eller på sociala värden, ser Skogsstyrelsen inga hinder för att använda skogsmark för anläggningarna.

All skogsavverkning större än 0,5 ha ska anmälas till Skogsstyrelsen senast sex veckor innan den påbörjas. Skogsstyrelsen gör också bedömningen att anläggning av skogsbilväg, exempelvis fram till vindkraftverk, är samrådspliktig enligt miljöbalken. Skogsstyrelsen är ansvarig myndighet.

Skogsstyrelsen önskar ett ställningstagande från kommunen om hur biotopskydd, naturvårdsavtal, nyckelbiotoper och höga naturvärden kommer att hanteras vid vindkraftärenden.

Kommentarer:

Kompletteringar som görs i texten:

- Ramsarområden beskrivs mera ingående under begreppsförklaring i planen.
- Natura 2000-områden kompletteras med ett förtydligande att tillstånd enligt Miljöbalken 9 kap, kan inte ges förrän Natura 2000-tillståndet har lämnats.
- Att ett respektavstånd ska finnas intill riksintresseområden för kulturmiljö
- Strandskyddet är ett områdesskydd.
- Att hänsyn tas till biotopskydd, naturvårdsavtal och nyckelbiotoper i enskilda ärenden.
- Den nya lagstiftningen för vindkraft som trädde i kraft den 1 augusti gällande plan- och bygglagen, miljöbalken och ellagen.
- Text angående Bolmentunneln läggs till Under rubriken "Förslag" och område "Nr 4" enligt Sydsvattens påpekande.
- En ominventering av fornlämningar genomfördes åren 1999-2000.
- Kunskap om kända fornlämningar finns tillgänglig via Riksantikvarieämbetets (RAÄ:s) hemsida och söktjänst Fornsök.
- Skogsvårdsstyrelsen är ansvarig myndighet för bedömning av anläggande av skogsbilväg fram till exempelvis vindkraftverk. Anläggningen är samrådspliktig enligt miljöbalken.
- En ny riktlinje läggs till under "Övrigt" som talar om att en transportplan fogas till ansökan som visar hur de tunga och långa transporterna skall ordnas.

Under "Riktlinjer för vindkraftsetableringar", telekommunikation med mera, finns redan texten "Vindkraftsaktören ska ta kontakt med respektive operatör/nätägare om telekommunikationer när en anläggning planeras".

Formuleringen att de utpekade områdena saknar motstående intressen stryks i miljöbedömningen och miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljökonsekvenser av dragning av nya vägar, antalet transporter under bygg- och projektiden hanteras i bolagets ansökan om miljötillstånd enligt miljöbalken.

Efter samråd med försvarsmakten har område 7 utgått helt, medan område 2, 3, 5 och 6 har justeras enligt karta från försvarsmakten daterad 2009-08-25.

Område 2 justeras så att gränsen inte går precis intill Årshulstmyren/Lunnarna.

Luftfartsstyrelsen är alltid samrådspart i vindkraftsärenden.

Kommunala instanser

Miljö- och byggnämnden

På kartan som redovisar Prioriterade områden och Fredade områden för vindkraft bör texten "Prioriterade områden" ändras till "Möjliga utredningsområden för vindkraft".

En ny riktlinje bör infogas i planen där exploatörerna uppmanas att presentera tidplaner för genomförandet av sina ärenden.

Daniel Hagberg, miljöstrateg kommunledningskontoret

I samrådet framförde jag att kommunen bör ha en kvantitativ målsättning. I förslaget togs med en skrivning om hur mycket yta som skulle behövas för att bli självförsörjande på el. Till min glädje noterar jag att de 10 områden, 6,5 % av kommunens yta, som pekas ut motsvarar ca vilket ju är långt mer än vad som krävs för att bli självförsörjande.

En enkel uppskattning ger ju vid handen att dessa 10 områden, fullt utbyggda skulle försörja Ljungby kommun med ca 2,5 TWh el eller 6 ggr behovet.

Detta är ju mycket bra och är det att potentialen i dessa områden är så mycket större än vad som skulle krävas för självförsörjning som är skälet till att inte något om kvantitativt mål för kommunen nämns? Det skulle ses som ett tak i stället för ett golv?

Med all respekt, att bara ha målsättningen att öka produktionen av vindel kan knappast vara särskilt ambitiöst eftersom produktionen idag är noll eller nära noll i kombination med att förutsättningarna i Ljungby kommun är synnerligen goda. Vindkraft är ju för kommunen en lika stor möjlighet för näringsutveckling som det är en miljöfråga.

Det jag konkret tänker på är kommunens mål på sid. 6: att bidra till att det nationella målet uppfylls.

Vore det inte en intressant approach att

1. visa på den trevliga kombinationen näringslivsutveckling och miljömål när vi talar om kommunens mål?

2. Utgå från vad som är tekniskt rimligt?

Även om nationella dokument oftast bara kopplar vindkraft till miljö och glömmer lokal näringsutveckling kan ju vi i kommunen göra som vi vill.

Om vi istället utgår från vad som är rimligt torde självförsörjning vara en lockande milstolpe.

Eftersom denna nivå kan överstigas flerfaldigt, blir ju självförsörjning (minst 400 GWh) till 2015 bara ett delmål på kortare sikt, och målet på längre sikt betydligt högre.

Finns det något speciellt skäl till att vi inte vill sätta ner foten och vara tydliga med ett kvantitativt mål här?

Socialnämnden

Socialnämnden har inget att erinra mot förslaget.

Tekniska kontoret

Tekniska kontoret har inga synpunkter på förslaget.

Kommentarer: "Prioriterade områden" på kartan under Förslag ändras till "Lämpliga utredningsområden för vindkraft". Ett förtydligande görs också för de områden som är vita, de kallas "Möjliga områden för vindkraft".

En ny riktlinje infogas i planen under "Övrigt" där exploatörerna uppmanas att presentera tidplaner för genomförandet av sina ärenden.

Ett kvantitativt mål för vindkraften redovisas inte i en översiktplan, det hör mer hemma i Kommunstyrelsens plan för hållbar utveckling (HUT) där 35 nyckeltal fördelade på ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet presenteras.

Kommuner

Laholms kommun

Laholms kommun har tagit del av det utställd planförslaget och konstaterat att inga prioriterade områden för vindkraftsutbyggnad är belägna i anslutning till vår kommungräns. Kommunen har med anledning härav inget att erinra mot planförslaget.

Uppvidinge kommun

Uppvidinge kommun tillstyrker förslaget till vindkraftsplan för Ljungby kommun.

Markaryds kommun

Markaryds kommun ser positivt på att samråd ska ske med angränsande kommun om en etablering är aktuell inom 5 km från kommungräns.

Värnamo kommun

Planen belyser på ett ambitiöst sätt den övergripande problematiken med vindbruk.

- Vid sjöarna Furen och Flåren i Värnamo kommun finns områden som är intressanta för vindbruk, likaså vid Hjälmäsänga och vid väg 25, söder om Rydaholm. Dessa områden berör både Ljungby och Värnamo kommuner. Den mellankommunala samverkan/samsynen är väsentlig, både vad gäller vindbruk, detaljplaner/bygglov och el-anslutningar.

- Värnamo kommun har inte, likt Ljungby kommun, pekat ut bl.a. Bolmenområdet som ett "fredat område". Däremot har kommunstyrelsen, i ett remissvar till länsstyrelsen angående utökat planeringsunderlag för stora vindkraftsanläggningar 2006, yttrat sig att: "Hela Bolmenområdet får ses som ett turistområde, där det eftersträvas fler anläggningar för friluftsliv och turism. Detta kan vara svårt att förena med storskaliga vindkraftsanläggningar. Bolmenområdet med sin bebyggelse för rekreation och turism och sina värdefulla natur- och kulturområden samt fritidsbebyggelse kan därför inte anses vara lämpligt för vindkraftsutbyggnad".

Gislaveds kommun

En del av Bolmenområdet i Jönköpings län utgör riksintresse för vindkraftsutbyggnad och Gislaveds kommun konstaterade därför i sitt tidigare yttrande att man inte instämde i att Bolmenområdet helt ska fredas för vindkraftsutbyggnad.

Gislaveds kommun har inget att invända mot förslaget förutom att vidhålla det ställningstagande som tidigare gjorts i samrådsyttrandet angående Bolmenområdet.

Växjö kommun

Gränsen för det fredade området kring Vidöstern bör ses över. Växjö kommun avser fortsatt undersöka möjligheten att etablera vindkraftverk på kommunens mark vid Bergaåsen.

Alvesta kommun

"Område öster om Ryssbysjön och Stensjön" är ett stort opåverkat område som angränsar till Alvesta kommun. Gränsen för området följer kommungränsen, som delvis går genom sjön Tjurken. Energimyndigheten har i närheten pekat ut ett riksintresse för vindbruk, placerat i Alvesta kommun. Riksintresset följer i stora drag kommungränsen men det överlappar även gräsen något. Beslutet från Energimyndigheten om riksintresset innebär att andra eventuella exploateringar inom de utpekade områdena inte får innebära påtaglig skada på riksintresset för vindbruk. Vid bedömningar av vindkraftsetablering utreds förhållandet mellan riksintresset för vindkraft och andra intressen i området.

Sjön Tjurken har enligt naturvårdsprogrammet för Kronoberg mycket stora landskapsmässiga och biologiska värde. Sjön används också för friluftsliv. Området hamnar inom klassningen mycket stora naturvärden, klass 2. Sjön Tjurken finns även omnämnd i Alvesta kommuns översiktsplan under särskilda riktlinjer för fiske och vattenbruk.

Förvaltningen för samhällsplanering i Alvesta kommun vill med detta yttrande klargöra att det i detta fall finns motstridiga allmänna intressen som kan komma att påverka markanvändningen utanför kommungränsen. Det bör av texten i det tematiska tillägget för Ljungby kommun framgå att det opåverkade området som gränsar till Alvesta kommun, till viss del kan komma att påverkas av vindkraft i angränsande kommun, visuellt och ljudmässigt.

I miljökonsekvensbeskrivningen tillhörande Ljungbys vindkraftsplan står det att eventuella "tysta områden" inte kommer att påverkas av vindkraftsetableringar

sker utifrån de områden som pekas ut som lämpliga i vindkraftsplanen. Förvaltningen för samhällsplanering vill dock uppmärksamma om att detta gäller för vindkraftetableringar inom Ljungby kommun, men att de ”tysta områdena” dock kan komma att påverkas av vindkraftsetableringar i angränsande kommuner. Under ”Riktlinjer för vindkraftsetableringar” anges att etablering av vindkraftverk inom ett avstånd av fem kilometer från kommungräns ska föregås av samråd med berörda kommuner. Förvaltningen för samhällsplanering anser att det är viktigt att dialog sker med berörda kommuner så tidigt som möjligt vid etablering av vindkraftverk.

Kommentarer:

Det fredade området runt Vidöstern följer riksintresseområdet för friluftslivet. Den gränsen är i dagsläget inte aktuell att ändra.

Planen kompletteras med text att det opåverkade området som gränsar till Alvesta kommun, till viss del kan komma att påverkas av vindkraft i angränsande kommun, visuellt och ljudmässigt.

Politiska partier

Miljöpartiet de gröna

Den nya versionen anger prioriterade områden för vindbruk, vilket är en klar förbättring jämfört med tidigare förslag. Vi ser det dock som ett bekymmer att flera av de objekt som redan kommit relativt långt i sin planeringsprocess inte finns med bland de utpekade områden som anses lämpliga för vindkraft, exempelvis Hjortserydsparken och Össjöhult. En av exploatörerna har även meddelat att det för närvarande inte är aktuellt att fullfölja projektet. Om fler följer exemplet innebär det att den potential för hållbar tillväxt som vindbruket utgör reduceras eller uteblir. En faktor som bidragit till att planerna kommit av sig kan vara den internationella lågkonjunkturen och försvagningen av den svenska valutan, vilket medfört att de ursprungliga kalkylerna för lönsamhet inte längre stämmer.

En annan negativ faktor som dessvärre inte är konjunkturberoende och därför bestående, är att den vindkartering som bygger på teoretiska modeller inte visat sig stämma i gränstrakterna mellan Halland och Småland. Det har framkommit att kartunderlaget som utnyttjats är föråldrat och att det som antagits vara hedmark numera är skogsbevuxen terräng, vilket orsakar mekanisk turbulens som i sin tur medför att vindhastigheterna överskattats. För att få korrekta värden att bygga nya beräkningar på fordras verkliga mätningar på de aktuella punkterna. Det är beklagligt att dessa mätningar betraktas som affärshemligheter och inte som vetenskapliga resultat tillgängliga för alla och envar.

Under det senaste halvåret har det förekommit en livlig diskussion med anledning av den förestående vindkraftsutbyggnaden i samband med samrådsmöten och att olika exploatörer presenterat sina planer. Det är positivt att det förs en dialog i demokratisk anda, men vi har samtidigt upplevt att det skapat en oro i bygden för en förändring som kan få negativa konsekvenser för sammanhållning och skapa missämja mellan grannar med olika intressen. En reflektion som kan göras är därför att en kommunal vindkraftsplan inte bara borde behandla teknisk och

naturvetenskapliga aspekter utan även beakta den sociala dimensionen på ett bättre sätt. Hit hör exempelvis att man säkerställer att vinsterna fördelas på ett rättvist sätt mellan dem som berörs av en vindkraftsetablering och att man villkorar en etablering med en lämplig fördelningsnyckel.

Vänsterpartiet

Det förekommer en del farhågor om att vindkraftverken kommer att ha negativ inverkan på turistnäringen. Detta är dock en obefogad rädsla, på exempelvis Öland finns flera vindkraftverk till och med på Alvaret, och detta har inte påverkat turismen negativt. Turister är inte så lättskrämde eller rädda för förändringar som många tycks tro.

Det är mycket angeläget att kommunen verkar för att det också blir en positiv process när det finns intressenter som har konkreta planer på att bygga vindkraftverk. Det är då viktigt att ha en öppen dialog med markägare i närheten av verken, och inbjud till exempelvis delägarskap för att skapa en positiv opinion. Bland yttrandena finns ett som vi anser inte borde finnas med överhuvudtaget. När yttrandet bara innehåller ett simpelt personligt påhopp anser vi att man har försuttit sin chans att delta i denna politiska process och yttrandet skulle därför inte tas med i redogörelsen.

Kommentarer:

Kommunen har ingen laglig rätt att kräva en förledningsnyckel av vinsterna som vindkraftverken ger.

Företag, organisationer och föreningar

Södra Vindkraft

1. Kartor över vindförhållanden

Den vindkartering som Uppsala Universitet gjort har utkommit i dels en ursprunglig version – som visas på karta på sid. 11 i planen – och dels en uppdaterad version – som visas på sid. 12 i planen. För Ljungby kommuns del så skiljer sig de här båda karteringarna åt så mycket att det är bättre att enbart hålla sig till den uppdaterade versionen på sid. 12 och ta bort kartan på sid. 11.

2. Placering av verk sydost – sydväst om hus

Planen menar på sid. 13 att placering av vindkraftverk sydost-sydväst om hus ska undvikas för att minimera störningar från verkens skuggor. Vi tycker att den formuleringen är otydlig och är dessutom tveksamma till vilken verkan en sådan regel skulle ha utöver att den riskerar bli en väsentlig inskränkning på möjligheterna att bygga vindkraft.

Kommunen pekar på skogsbygden som bäst lämpad placering för vindkraft. Detta medför att skogen i de allra flesta fall skymmer vindkraftverken från närliggande hus så att skuggorna – som når längst när solen står som lägst – inte når fram till husen. Vi tror att denna skrivning har inspirerats av situationen när man placerar vindkraftverk i det öppna landskapet och att den därför inte har giltighet vid placeringar i skogen.

Mot denna bakgrund föreslår vi att skrivningen stryks.

3. Bestämmelser kring skugga

På sidan 15 i planen står att faktisk skuggtid inte **får** överstiga 8 timmar per år och att den teoretiska skuggtiden inte **får** överstiga 30 timmar per år. I Boverkets vindkraftshandbok står det istället att dessa villkor ska vara riktvärden istället för gränsvärden. Vi föreslår att kommunen följer Boverkets rekommendationer och formulerar om skrivningarna så att ordet ”får” ersätts med ”bör”.

4. Näringsliv och landsbygdsutveckling – negativa effekter

På sid. 22 tas negativa effekter av en vindkraftsetablering upp. Här finns ett stycke rubricerat Arrendeintäkter som vi föreslår utgår. Det faktum att arrendeintäkter utgår till markägare som upplåter mark för utbyggnad är i sig sunt och positivt, precis som nämns på sid. 21. Den kritik som uppstår rör främst en oro för att fastighetsvärdena för andra markägare ska påverkas negativt – vilket tas upp under särskild rubrik och därför redan är medtaget.

5. Prioriterade och övriga områden

Upplägget att peka ut fredade områden tycker vi är bra. Däremot blir det genast mer komplicerat när man går vidare och pekar ut prioriterade respektive övriga områden. Orsaken är att vi vet för lite om lämpligheten för ett område innan en fullständig prövning har genomförts. Trots det gedigna arbete som genomförts vid framtagande av Ljungbys vindbruksplan, kan vi redan nu peka på stora områden som markerats som prioriterade men där det inte kommer att lämnas tillstånd till vindkraft p.g.a. bland annat försvarsintressen, flygplatsintressen, tele- och radiokommunikationsintressen samt av hänsyn till befintliga bostäder.

I takt med att vi arbetar fram de olika vindkraftsprojekten inom kommunen, kommer vi att allt bättre se vilka områden som är lämpade och vilka som inte är det. Som följd av detta kommer vi att omvärdera såväl vissa prioriterade områden som vissa övriga områden.

Mot denna bakgrund föreslår vi att skrivningen kring de prioriterade områdena behålls, men att man skriver in en mer öppen formulering för övriga områden (första stycket under rubriken Övriga områden sid. 42), så att det blir lättare att pröva och ge tillstånd även för vissa av dessa områden.

Med dagens skrivning ska de allra flesta övriga intressen gå före vindkraften på övriga områden. Denna skrivning kan bli en belastning då det vid en framtida prövning mycket väl kan visa sig att enstaka av dessa områden kan vara väl så lämpade som de som idag pekats ut som prioriterade.

Tannåkers hembygdsförening

Inga representanter med inriktning på teknik eller ekonomiska villkor för vindkraftsetablering har varit med i arbetsgruppen.

Det förefaller märkligt att Ljungby kommun fredar de större sjöarna medan i t.ex. Värnamo kommun är sjöområden av riksintresse för vindkraft.

Sida 9-10. texten bör omformuleras i enlighet med de bestämmelser som trätt i kraft 1 augusti.

Sidan 13. Det bör påpekas att det maximala ljudet vid 4-8 m/s gäller för vindhastighet mätt på ca 100 m höjd och inte 4-8 m/s vid marknivå.

Sid. 15. Ställningstagande Ljud, Maximalt 40 dB vid husvägg är ett lagkrav emedan ett minimiavstånd på 500 m till boningshus inte är det. Ljudet och säkerhetsavstånd (350 m) bör vara styrande – inte 500 m. Med idag gällande beräkningsmetoder räcker för övrigt oftast inte 500 m som avstånd för att hamna under 40 dB om vindkraftsparken omfattar mer än ett vindkraftverk.

Sidan 22. Besöksnäringen behöver inte nödvändigtvis drabbas negativt av vindkraftverk. Erfarenheter visar att folk är intresserade av att åka och beskåda verken samt att de goda tillfartsvägarna lockar ut folk i naturen.

Sidan 22. Näringslivets utveckling. Kommunen bör ha en flexibel hållning till etablering av vindkraft om det skall bidra till näringslivets utveckling.

Sidan 22 sista stycket. Det är inte upp till kommunen att förorda vilka affärssuppgörelser som ska gälla vid vindkraftsetableringar.

Sidan 23. Är ”Kronobergs natur” verkligen tillräcklig relevant som underlag efter stormarnas härjningar de senaste åren??

Sidan 24. Kulturmiljö. Det bör påpekas att de markytor som tas i anspråk av ett vindkraftverk är små, varför påverkan på kulturmiljön är liten.

Sidan 27. Riksintresse för friluftslivet. Vilken myndighet har bestämt vad som ska klassas som riksintresse för friluftsliv? I angränsande kommunen tycks det inte kollidera med vindkraftsetablering. (T.ex. Värnamo och Gislaved). Ljungby kommun bör tillsammans med övriga kommuner hålla en gemensam linje!

Sidan 40. 130 km² avsatta för vindkraftverk. Har arbetsgruppen beaktat de faktorer som begränsar möjligheterna att etablera vindkraftsparker såsom; Ljudets utbredning, topografi, strandskydd, våtmarker, fornlämningar, fladdermuspopulationer, kraftledningar, vägar mm? Den prioriterade ytan kan i praktiken vara avsevärt mindre. De övergripande vindkartor som används har vid detaljerade lokala mätningar visat sig vara något optimistiska.

Sidan 44 och framåt. Synpunkterna ovan gäller givetvis även för dessa sidor.

Med hänsyn till alla restriktioner är möjligheterna till att etablera vindkraftverk i Tannåker begränsade.

Det största hindret är klassningen (diskutabel) som riksintresse för friluftsliv.

Tannåker är klassat som glesbygd, och begränsningar till försörjningsmöjligheter bör minimeras. Detta gäller inte bara vindkraft.

Senaste årens stormar har redan reducerat utkomsten av skogsbruket för en lång tid framöver. Vindkraft kan överbrygga luckan.

Med tanke topografi, högspeänning, vindkarta mm inom området bör de som kan tänkas vara intresserade inte p.g.a. riksintresse för fritid mm redan från början fråntas möjligheten att utreda vindkraftsetablering. Detta gäller för övrigt även annan verksamhet som påverkar miljön i området.

Södra Ljungby SBO

I vindkraftsplanen har man angett ett minimiantal verk för att etablering ska kunna ske. Genom detta påverkar man så att en stor del av de gröna fälten aldrig kan komma ifråga för etablering. I kombination med ”minst 2 km mellan vindkraftsparker” kommer än fler av de möjliga platserna att försvinna. Enstaka verk försvinner lättare på grund av omgivande skog. Bullret blir mindre störande då etableringar av fler verk vid samma plats gör att ljudet blir mycket större och

kommer att påverka boende på längre avstånd än vid mindre etableringar.

Etablering av verk ska rättsligt ske från fall till fall.

Vi yrkar att begränsning av minsta antal verk tas bort. Detta är en prövning som rättsligt ska ske från fall till fall.

Det är tveksamt om kommunen kan eller ska ”freda”=fridlysa områden med hänvisning till riksintresse för friluftsliv etc. Det är inte solklart att vindkraft och friluftsliv utesluter varandra, vilket Värnamo och Gislaveds kommuner visar – i norra Bolmen och norra Vidöstern finns riksintresse för både vindkraft och friluftsliv.

I grunden är det fel att kommunen ska bestämma över skogsägarnas markanvändning. Det är tillräckligt att varje verk ska prövas rättsligt gentemot miljöbalken. Kommunen kan ta fram ”prioriterade gröna områden” via sin lokalkännedom, men inte fredade röda områden. Vi yrkar att kommunen tar fram fler gröna prioriterade områden, då de hittills avsatta inte räcker till, samt tar bort de fredade röda områdena.

Gothia Vind

I det nya planförslaget, utställningshandlingen är området vid Hamneda inte utpekade som prioriterat för vindkraft. Dock överensstämmer området med de riktlinjer Ljungby kommun satt upp för områden lämpade för detta ändamål. Eftersom vi varken under mötet med Ljungby kommun eller vid vår granskning av det nya planförslaget fått några (nya) uppgifter om att några motstående intressen för området vid Hamneda uppdragats, antar vi att området från kommunens sida, såsom i samrådshandlingen, fortfarande anses lämpligt för vindkraft. Då kommunens ställningstagande kan vara avgörande i tillståndsprocessen är det från Gothia Vinds sida önskvärt att – om inga andra invändningar framkommit – området uppgraderas till att bli prioriterat för vindkraft i den slutliga planen.

Conceptor Energi

Ljungby kommun har efter vår uppfattning utarbetat en mycket omfattande och god utställningshandling.

Ljungby kommun har mycket goda förutsättningar för vindkraft och har möjlighet att ta ett större socialt ansvar för vindkraftsutveckling utöver kommunens egen konsumtion. Vindkraft är en plats-specifik naturresurs som gör det mer lönsamt att investera där det blåser. I Ljungby kommun är det goda vindförhållanden.

Stena Renewable

Riktlinjerna kring Höjd och ljusmarkering, Ljud och skuggor samt Telekommunikation, med mera innehåller en rad föreskrifter som alla regleras i lag, förordning, föreskrift eller genom praxis. Att upprepa dessa bestämmelser i riktlinjer i en översiktplan har ingen rättslig verkan utan kan snarare ge utrymme för missförstånd om bestämmelserna inte överensstämmer ordagrant. På motsvarande sätt gäller om gällande rätt eller praxis ändras – då skapas en diskrepans mellan planen och praxis vilket skulle vara olyckligt. Stena förordar därmed att Ljungby kommun i planen endast hänvisar till att gällande rätt samt praxis skall följas. Utöver vad som ovan angivits har Stena ytterligare en liten kommentar i denna del. Enligt Transportstyrelsens föreskrifter om

hindermarkeringar gäller att även högentensiv belysning skall dämpas nattetid. Riktlinjen att ”Avstånd till fastighetsgräns som ligger utanför vindkraftområde ska vara minst 250 meter om inte samtycke ges från berörd fastighetsägare” bör utgå. En sådan riktlinje kan lätt leda till suboptimering av vindkraftprojekt samt inskränker rätten för fastighetsägare som vill etablera vindkraft att nyttja sina fastigheter. I praxis finns inga andra riktlinjer än att ett vindkraftverks rotor inte får svepa in över angränsande fastighet. Att ”reservera” 250 meter från fastighetsgränsen ger en olycklig särreglering för vindkraft som inte finns vid någon annan industrietablering.

Det faktiska avståndet på 250 meter kan i vissa fall vara relevant om näraliggande fastigheter båda är intresserade av att etablera vindkraft eftersom lämpligt avstånd mellan två vindkraftverk är omkring 500 meter. Den tänkta riktlinjen kommer ofelbart att minska möjligheten till vindkraftsetablering och därmed möjlig miljönytta. I många fall kanske inte ens den angränsande fastigheten kan nyttjas för vindkraftsetablering, vilket innebär att riktlinjen om 250 meter bara medför en minskning av ett bra projektområde. Alla grannar är inte välvilligt inställda till vindkraft varför möjligheten att erhålla samtycke kan vara utan reell betydelse. I samtliga vindkraftsetableringar har närboende rätt att yttra sig, oavsett om prövning sker enligt miljöbalken eller plan- och bygglagen, reglerna där skiljer inte på vilken etablering som skall göras. Vid andra etableringar än vindkraft finns det ingen möjlighet att med kommunens stöd se till att verksamheter såsom hotell eller industrier hamnar minst 250 meter från den egna fastighetsgränsen. Stena anser att samma regler och förutsättningar skall gälla för vindkraft som för all annan industriell verksamhet och att riktlinjen om 250 meter från fastighetsgräns bör utgå. Lokaliseringen av enskilda vindkraftverk med avseende på avstånd till grannfastigheter och andra faktorer bör avgöras vid prövningen enligt plan- och bygglagen respektive miljöbalken.

Bolmsö-Tannåkers lokala LRF-avdelning

- Vi vill inte att en svart ”blaffa” på en karta (riksintresse för friluftsliv) i Ljungby kommuns översiktsplan kategoriskt ska hindra vår bygd från att liva i nutid och ta tillvara på samtidens utvecklingsmöjligheter.
- Friluftslivet och turismen handlar främst för gemen bygdebo om att plocka skräp och det blir ingen rik av.
- I angränsande Gislaved och Värnamo kommun har Bolmenområdet ända till strandlinjen pekats ut som riksintresse för både friluftsliv och vindbruk. Ingen av riksintressena äger högre prioritet än den andra. Varje enskilt vindkraftverk måste prövas i Miljödomstolen om det orsakar påtaglig skada gentemot andra intressen och om det innebär god hushållning av mark. Således uppfattar vi att man på riksplan inte uppfattar friluftsliv och vindbruk såsom en uppenbar motsättning.
- Samma resonemang anser vi är giltigt beträffande riksintressen för yrkesfiske och kulturmiljö.
- Det ekonomiska tillskottet som vindbruket kan tillföra de markägare som upplåter/bygger kan ha avgörande betydelse, speciellt nu efter de senaste årens stormar med stora kalytor i skogarna som följd.
- Vidare vill vi påtala de goda förutsättningar vindbruk i vårt område har, vilket är själva planens syfte.

- Äganderätten urholkas genom att vi som markägare mister vår rådighet över vårt ägande
- Och vad blir det härnäst vår kommun förbjuder oss att göra?
Slutligen undrar vi varför Ljungby kommun ska nöja sig med att vara självförsörjande på grön el när chansen kanske ges att dessutom sälja grön el. Nackdelen att vara en stor glesbefolkad kommun kan vändas till en fördel. Speciellt när Ljungby kommun finns i södra Sverige och närheten till norra Europa. Liksom den urbane turisten idag söker ursprunget till sin föda blir kanske nästa steg ursprunget till energin?

Kommentarer:

Kartorna på sid. 11 och 12 utgår från samma material, det är bara olika skalor som skiljer. Kartan på sid. 11 visar Ljungby kommun medan kartan på sid. 12 är över hela Kronobergs län.

Texten att placera vindkraftverk i sydost-sydväst om hus tas bort.

Riktlinjerna angående skuggor ändras i texten – skuggtiden ”bör” inte överstiga...
Texten angående de vita områdena ändras och kallas i stället för ”Möjliga utredningsområden för vindkraft”.

Planen kompletteras med text angående den nya lagstiftningen för vindkraft som trädde i kraft den 1 augusti gällande plan- och bygglagen, miljöbalken och ellagen.

Vindkraftverk ska placeras på sådant avstånd till bostad så att gällande bullervärden vid fasad (40 dB(A)) inte överskrider, dock minst 500 meter.

”Kronobergs Natur” är ett av de underlagsmaterial som använts i planen, men vid varje etablering måste noggrannare undersökningar göras gällande bl.a. naturvärden.

Varje kommun för sig har rätt att sätta egna bestämmelser för vindkraft. De närmaste kommunerna runt Ljungby har inte samma åsikt gällande vindkraft. Hylte har samma ståndpunkt som Ljungby när det gäller Bolmen; att sjön ska fredas från vindkraft.

Avsikten är att vindkraftsplanen ska arbetas in i översiktsplanen nästa gång den revideras. Då finns möjlighet att göra förändringar; använda nya kartor med mera.

Minimiantalet på tre vindkraftverk tas bort ur planen.

De områden som pekats ut som lämpliga för vindkraft är större sammanhängande områden där det blåser minst 6,5 m/s med närhet till antingen större väg eller kraftledning. För området öster om Hamneda är det fullt möjligt att söka tillstånd för att uppföra vindkraftverk även om området inte är prioriterat.

Riktlinjerna kompletteras med förklaringar att gällande riktlinjer från olika statliga verk med flera, gäller även om det står något annat i vindkraftsplanen.

Privatpersoner

NN

Vi gratulerar Ljungby kommun som kan skapa stor miljönytta genom att byta ur fossilbaserad elproduktion mot förnyelsebar vindkraftsel. Detta är unikt i landet eller oriktigt. Se sid. 5 översiktsplan! Se vidare sid. 46, 50, 51 och 52.

NN

Med anledning av att Ljungby kommun har låtit utarbeta ett tillägg till gällande översiktsplan och jag har tilltalats i detta ärende, vill jag anföra följande:

- Vindkraftverk är med all säkerhet inte framtidens energilösning.
- Att producera el i vindkraftverk är det dyraste och tekniskt olämpligaste sätt att göra el.
- Att bygga vindkraftverk minskar bevisligen inte med ett enda gram Sveriges utsläpp av växthusgaser.
- Vindkraftverk belastar även miljön när de har monterats ned då armeringen i de kvarblivna fundamenten rostar och förstör grundvattnet.
- Vindkraftverk dödar djur och skadar människor.
- Vindkraftverkens el kan inte säljas till utlandet då ledningar saknas.
- Vindkraftverken har hittills bara skapat 20 jobb i Sverige.
- Systemet med finansieringen av vindkraftverk via certifikat innebär nu, då elpriset har halverats, att alla verk går med förlust. O.S.V.

Vi förbittrade motståndare till att vår svenska natur skövlas av giriga bolag genom deras jättelika vindkraftverk, kommer att göra allt för att denna fråga blir en av de viktigaste i kommande riksdagsval.

Vi hyser gott hopp om att lyckas med detta, då vi nu ser att allt fler medborgare kommer till insikt om det förödande stolliga beslutet att bygga ut vindkraftverken. Vi kommer att uppmana medborgarna i varje kommun att av politikerna kräva svar på fråga; - vilken nytta medför de jättelika vindkraftverken för den enskilde svenske kommunmedborgaren?

Politikerna i kommunstyrelsen i Ljungby kan redan nu börja fundera på ett svar. Vi motståndare vet det redan.

Angående den redovisade samrådsredogörelsen vill vi anföra följande:

Det är inte bara okunnigt utan upprörande att miljöstrateg Daniel Hagberg, kommunledningskontoret inte vet att vi i Sverige inte släpper ut växthusgas när vi gör el. Det är därför milt sagt olämpligt att skriva ”vindkraft byggs ut eftersom det tränger undan el från kolkraftverk som släpper ut stora mängder växthusgaser”.

Vad menar miljöstrategen och Miljö- och byggnämnden med att ”kommunen ska vara självförsörjande på elenergi”? Är det kommunen som skall äga verken?

Självförsörjande är rent tekniskt omöjligt i denna fråga. Vindkraftverken måste alltid ha ersättningskraft när det inte blåser. Om varifrån skall det tas?

Det är irriterande att behöva läsa så okunniga och ogenomtänkta påståenden. Och dessa kan naturligtvis inte utgöra grund för kommunfullmäktiges beslut.

Naturligtvis är det allas vår skyldighet att förhindra en miljökatastrof, men det finns mycket bättre och effektivare metoder att göra det än att bygga

vindkraftverk. Kommunfullmäktige kan besluta att informera via rundskrivelse varje kommuninvånare om dennes möjlighet att bidra med detta skyddsarbete, dels genom besparingar i hushållen och dels genom att hushållen ansöker om bidrag för att sätta upp solcellspaneler med vilka de kan skapa el utan utsläpp av växthusgas. Denna el kan hushållen sälja till nätet eller använda för varmvattenberedning. Regeringen har beslutat att ge upp till 60 % bidrag efter 1.7.2009. Kommunens tjänstemän utformar informationsskriften till hushållen så ansökningen hos myndigheter t.ex. Energimyndigheten underlättas. Vidare utarbetas förslag till enskilda lösningar att handskas med solcellspanelerna eller de småskaliga vindkraftverken. Genom dessa åtgärder kommer Ljungby kommun att lämna ett stort och hedervärt bidrag att värna miljön. Kommunfullmäktige kan också besluta uttala att för att hindra en miljökatastrof det vore bättre att vindkraftsbolagen betalade de 50 miljoner som ett verk kostar som bidrag till inköp av solceller i den solrika men fattiga delen av jorden.

För den andra föreslås att kommunfullmäktige beslutar att avvisa det av tjänstemännen utarbetade förslag om ett tillägg angående vindkraftverk till gällande översiktsplan. Kommunfullmäktige föreslås uttala sitt stöd för ett småskaligt miljöskyddsarbete som kommer varje kommunmedborgare till godo genom att sätta upp solcellspaneler och inte stödja ett byggande av storskaliga vindkraftverk som inte ger miljönytta för någon kommuninvånare och inte för Sverige i övrigt.

Kommunfullmäktige föreslås också påpeka det självklara i att varje bygglovsärende, oavsett vad som ämnas byggas, kommer att handläggas enligt gällande lagar och förordningar och att det därför inte föreligger behov av att ytterligare komplicera frågan med detta onödiga tillägg till gällande översiktsplan. Kommunfullmäktige uttalar också som självklarhet att informationen från Boverkets Vindhåndbok kommer då att beaktas.

Till slut erbjuder vi härmed Ljungby kommun all den samlade informationen, i frågan om vindkraftverk, som vi har blivit tvingade att införskaffa, vetenskapliga undersökningar, utredningar, uträkningar om lönsamhet, o.s.v. Vi är också beredda att personligen informera kommunfullmäktige och svara på frågor.

NN flera personer

Vi mark- och fastighetsägare samt boende kring Fylleån vill påpeka, att vindkraftsplanerna i de båda kommunerna Hylte och Ljungby skall ta tydligt hänsyn till att skydda det helt unika landskapet och naturen samt fågellivet längs Fylleån och de tillhörande vattendrag och sjöar – Uttersjön och Lilla Svansjön. Vi är bekymrade över att man inte alls i Ljungby kommun har tagit särskild hänsyn till Fylleåns källvattendrag och dalgång.

Vi menar att Fylleån och dess vattendrag bör skyddas med särskilda begränsningar, för det området är helt unikt och oförstörd naturmiljö, som icke finns motsvarande i Sydsverige. Särskilt är det tal om ett fågelliv där tranor, svanar, gäss och fiskgjuse har viloplats, när de flyger genom mot norr och/eller syd.

Vi observeras också ofta förekomst av fiskmåsar och fladdermöss, och eftersom etablering av vindkraft kan innebära en förhöjd risk för dessa, bör lokalisering inte ske i närheten av fågelskyddsområden, häckningsplatser och födosökslokaler för rovfågel eller koncentrerade flyttstråk för fladdermöss. Särskild kartläggning bör

göras inför lokaliseringsprövning och i förekommande fall behöver verkens drift anpassas.

Vi föreslår att det i stället på förhand skall fastläggas ett totalt fritagande för vindkraft i en skyddszon i naturområdet omkring Fylleån, Uttersjön samt Lilla Svansjön.

Som vedertagen uppfattning kan sägas att ett vindkraftverk dominerar landskapet inom ett avstånd som är tio gånger verkets navhöjd, vilket motsvarar ca en kilometer vid en navhöjd på 100 meter.

På längre avstånd kan verket fortfarande synas tydligt för att sedan smälta in i landskapet. Särskilt värdefulla områden för naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv, värdefulla naturmiljöer har behov av skyddsavstånd från identifierade naturmiljöer bör fredas för vindkraft.

Omkring Fylleån och dess vattendrag och sjöar är det många höga kanter och kullar i landskapet. Kommer en placering av vindkraftverk på dessa höjder kommer det extra starkt påverka hur man ser och uppfattar naturen. Eventuellt i kombination med en skyddszon ber vi om att man också fastställer särskilda begränsningar till att skydda naturen och landskapsbilden så det inte blir tillåtet att sätta upp vindkraftverk, som med en placering högt uppe på backar med 20 – 30 meter över vattennivån för vattendragen, det påverkar mycket och blir mycket dominerande på landskapsbilden.

Det är korrekt att man till en viss gräns bör tåla ljuden från ett vindkraftverk. Men det allmänna gränsavståndet för ljudpåverkan är för det första utarbetat från att det är tal om kraftverk på en höjd av 30 – 40 meter. Det uttryck att man bör tåla en viss ljudpåverkan upp till ca 30 - 40 dB härstammar och sammanhänger med vanlig stadsmässig bebyggelse, som i sig själv ”maskerar” ljuden från ett vindkraftverk.

I Fylleåns område finns flera bostäder avsedda för rekreation och som får särskilt stark påverkan, inte minst i förhållande till ljudet. För fritidsboende kring Fylleån är det mer uteliv än vad som sker i vanlig stadsmässig bebyggelse. I området är det tal om mycket ljudsvag bomiljö. I dessa sammanhang vill en ljudgräns på 30-40 dB i sig själv vara mycket mer dominerande än vid vanlig bebyggelse. Det bör därför i området fastställas särskilt lägre gränsvärde som skall övervakas, inte minst om ljuden kan bäras fritt över öppna vattendrag. Ett skyddsavstånd på ca 10 x total-höjden på vindkraftverket bör därför fastställas.

NN

Ni påstår att annonsering funnits i samtliga lokala dagstidningar. En rättvisning till era något klumpiga formuleringar är att era planer inte bara berör kommuninvånarna utan även alla övriga invånare som bor vid kommungränsen. Vi anses inte behöva prenumerera på dagstidningar från grannkommunerna för att hålla oss informerade. Det vore rimligt att kräva att annonser åtminstone borde ha funnits i era grannkommuners lokala tidningar.

Generellt återkommer orden ”bör” samt ” om möjligt” lite väl ofta för att kunna betrakta ovannämnda plan som konkret och tydlig. Delar av texterna upplevs som bra och informationsrik medan andra delar lite ”luddiga” samt motsägelsefulla. Ni har gjort en omvärdering med att kommunen inte ska stå med välkomnande öppna armar till vindkraftsetablering så gott som överallt i kommunen, utan kommit fram till områden som är fredade samt prioriterade för detta ändamål. Om

man antar att dessa olika områden är noga utvalda samt att de ”gröna” (prioriterade) områdena är platser om ställs till förfogande för etablering av vindkraftsparker, blir man ytterst förvånad samt besviken då man får vetskap om att alla s.k. ”vita” områden också är tillåtna att uppföra vindkraftverk på. Då dessa ”vita” områden inte anses tillräckligt betydelsefulla för att klassas som ”röda” (fredade), gör detta i förlängningen att om en vindkraftsaktör väljer att ansöka om tillstånd att uppföra vindkraftsparker endast möter motstånd om någon privat person samtidigt önskar uppföra en bostad på samma plats.

Ljungby kommun borde ta kontroll över sin kommun och informera eventuella framtida aktörer att om vindkraftsparker ska uppföras, finns dessa 10 ”prioriterade” platser till förfogande och inga andra.

Det nationella målet för vindkraft år 2020 är satt till 30 TWh/år för vindkraft. Enligt vindkraftsplanen är Ljungby kommuns vision och mål att bidra till att detta mål uppnås, samt Ljungby kommuns önskan att tillhanda en ”guldstjärna” från storebror i Stockholm avseende att kommunen därmed kan anses som en grön (ekologisk) kommun. Även här önskar vi att ni tar kontroll över er egen kommun och inte låter ”storebror” styra. Med fakta i hand, vore det rimligt av kommunen att absolut inte uppföra mer vindkraft än vad som faktiskt behövs. Vindkraft är inte den enda ekologiska möjligheten att utvinna elkraft från. Vi har även solen. Har ni undersökt denna möjlighet överhuvudtaget?

Samarbete mellan kommunerna.

Enligt er är avsikten att skapa gemensamma riktlinjer så långt det går. Detta låter som en mycket sund idé framförallt för oss som bor utmed sjön Flåren som sträcker sig genom två kommuner. Vi önskar ta del av mötesprotokoll från era diskussioner med Värnamo kommun avseende vindkraftverk.

Ändringar av lagen 1 augusti.

Enligt ert häfte avser denna lagändring att underlätta fortsatt utbyggnad av vindkraftverk samt att förkorta processtiden. Om den nya lagen redan träder i kraft 1 augusti 09, varför har ni inte kommit längre i ert arbete att ta fram en komplett översiktsplan? När blev ni upplysta om lagändringen? Som vi förstår det kommer inte alla ansökningar att betraktas som jämlika. Om t.ex. en vindkraftsoperatör önskar uppföra 7 eller fler verk inom ett s.k. ”vitt” område samtidigt som en privat person ansöker på samma plats att uppföra en bostad, måste privatpersonen söka bygglov men ej vindkraftsoperatören. Om detta är korrekt ter det sig lite märkligt att införa en sådan lag i ett annars demokratiskt samhälle.

Vindförhållande

Vi anser att det är av yttersta vikt att vindparker bara tillåts där de bästa vindkraftförhållandena råder. Vi ber därför att kommunen tar en aktiv roll i uppföljningen av de faktiska mätningarna som aktörerna utför och inte förlitar sig på de hypotetiska.

Ljud

Vi ser det som ett krav att ljudnivån (inkluderat alla typer av ljud) aldrig tillåts överstiga 40 dB(A) vid tomtgränsen. Ljudnivåerna skall kontrolleras 4 ggr/år (varje årstid) av en opartisk kontrollant.

Ljus

Enligt ett uttalande från Energimyndigheten påstås det i häftet att Ljungby kommun har bättre vindförhållanden än de flesta andra kommunen i inlandet. Med

en sådan påstådd god vind, varför behöver masterna vara så höga? Vi kräver att masterna har en absolut maxhöjd på 150 m. Hur definierar ni samlad bebyggelse? Hur många hus krävs för att det ska kunna kallas samlad bebyggelse? Ni har gjort en lista på samlad bostadsbebyggelse inom Ljungby kommun men den inkluderar inte bebyggelse strax utanför kommungränsen som även den blir påverkad av vindkraftsparkerna. Det nämns även att möjlighet finns att reducera ljusintensiteten när mörkret faller därför ber vi kommunen att ställa detta som ett krav till aktörerna att reducera ljusintensiteten nattetid.

Skuggor/reflexer

Vi förväntar oss att kommunen ej överstiger kravet om max 8 timmar skuggtid/år samt att antireflex målas samt underhålls. Då ni hittills inte gjort några ansträngningar att inkludera alla berörda parter oavsett vilken sida om kommungränsen man bor vore det ytterst beklagligt om ni igen utesluter oss.

Flora/fauna

Det är rimligt att kräva att en opartisk undersökning genomförs innan man börjar planera för vindkraftverk. Jag ställer mig ytterst kritisk till att en analys, oavsett hur grundlig, kan betraktas som opartisk om den utförs av exploatörerna. Enligt ert häfte finns lite kunskap om flora/fauna. Varför? Vi uppmanar er att söka information samt kunskap från länder som har utbyggt vindkraft. Detta för att undvika misstag. Ni borde även ställa krav på aktörerna att en viss summa avsätts för forskning av vilken skada vindparker har på flora/fauna.

Säkerhet

Vi förväntar oss att kommunen ställer krav på aktörerna att följa Boverkets vindkraftshandbok. Om man tar i beräkningen all eventuell tid då vindkraftverken måste stå stilla på grund av bland annat nedisning, oacceptabel skugga samt bullernivå, belyser det återigen vikten av att bara uppföra vindkraft där de bästa vindförhållandena råder.

Telekommunikation

Ni nämner att möjligheter finns att utreda hur tele- och TV-kommunikation påverkas. Då vi på grund av de stora stormarna är helt beroende av mobilt tele & datanät, kräver vi en fullständig redogörelse om hur vårt tele/TV-nät kommer att påverkas. Vi vill även att ansvarsfrågan klargörs på ett tydligt sätt.

Fotomontage

Fotomontage kan vara ett bra sätt att se hur vindkraftsparker visuellt påverkar en specifik plats. Detta förutsätter dock att fotot för montage är taget opartiskt på flack mark och inte i en dal/grop eller med skydd av träd. Detta vilseleder ögat att tro att föremålet, i detta fall kraftverk, är mindre än det i själv verket är.

Ert påstående om hur stor den visuella påverkan är, uppfattas olika beroende på vilken syn betraktaren har på vindkraft. Vilken forskning har ni tagit del av för att påstå detta som fakta? Den visuella effekten har i min mening inget att göra huruvida man är för eller emot vindkraft.

Elnät

Vi förutsätter att framtida vindkraftverk placeras i närhet till befintliga elledningar då de utgör minst åverkan på naturen. Ni påstår att "om möjligt" skall eventuell nya ledningar ske under jorden. Här är ytterligare ett exempel där kommunen kan ta kontroll och vara beslutfattare genom att kräva att alla nya kablar skall vara nedgrävda.

Landsbygdens utveckling – företag och invånare

I dagens fria marknad anlitas inte nödvändigtvis det lokala företaget utan snarare den som har mest kompetens samt är billigast.

Om nya utbildningar behövs inom branschen, tror ni att det är mest lönsamt att förlägga dessa på en liten ort och inte på en större ort som kan erbjuda fler platser samt bättre reseförbindelser?

Besöksnäringen

Om turism värderas som en god inkomstkälla samt att den genererar garanterade arbetstillfällen för Ljungby kommun samt dess invånare bör vindkraftsparker inte uppföras. Utländska och svenska turister dras till detta område på grund av den vackra naturen, lugnet, stillheten och tystnaden.

Arrendeintäkter

Vi ser det som ett krav att möjlighet skall finnas till delägarskap för alla drabbade oavsett länsgräns.

Fastighetsvärden

Enligt utländska rapporter sänks fastighetsvärdet med i genomsnitt 30 – 50 % beroende på avståndet till dessa parker. Om vindkraftverk ses som ett nationell mål vore det inte rimligt av Ljungby kommun att diskutera denna värdeminskning/eventuell förlorad inkomstkälla med myndigheter som har upprättat dessa mål i syfte att komma fram till vad kommunerna bör göra för att hjälpa? Med referens till mitt brev daterat 4 mars 09 väntar jag fortfarande på svar, hur Värnamo kommun ställer sig till att fastigheter inom deras kommun reduceras kraftigt på grund av Ljungby kommuns vindparker.

Kronobergs Natur/Natura 2000-områden

Vi anser att dessa områden ska klassas som fredade från vindkraftutbyggnad. Man blir informerad att tillstånd krävs från länsstyrelsen om intrång sker inom dessa områden. Då dessa områden även anses betydelsefulla utanför Sveriges gränser, förutsätter jag att länsstyrelsen i sin tur begär tillstånd från EU?

Historiska kulturmiljöer/fornlämningar

Vi ber er klassa dessa två områden som ”Riksintresse för kommunen” samt att medel avsätts för fortsatt analys.

Friluftsliv

Varför har ni undantagit sjön Flåren då den uppfyller mer eller mindre alla kriterier som sjön Bolmen gör? Varför ser ni bara den delen av Flåren som tillhör Ljungby kommun och inte sjön i sin helhet?

Naturresevat

Det vore av yttersta önskvärdhet att arbetet med att inrätta fler naturresevat påskyndas, då de kan spela en avgörande roll vid placering av vindkraftverk.

Opåverkade/tysta områden

Vad för kriterier måste uppfyllas för att i lagens mening kunna klassa områden som opåverkade? När betraktas ett opåverkat område som ett tyst område?

Övriga riktlinjer

Avstånd till fastighet – i enlighet med vindkraftverk uppförda utomlands yrkar vi att minsta avståndet till fastigheten (oavsett typ och läge) ska vara 10 ggr verkets höjd, dock minst 1000 meter.

Avstånd till strandkant – vi yrkar att avståndet runt alla större sjöar för vindkraftsuppförande bör följa föreslaget avstånd till fastighet enligt ovan det vill säga minimum 1000 meter.

Det föreslås att uppföljning av planen sker i kommunens årsredovisning. För att göra informationen mer lättillgänglig för allmänheten men även möjlighet att dagligen hålla alla uppdaterade föreslås att kommunens hemsida utökas med en sida som tar upp samtliga punkter enligt sidan 51 i vindkraftsplanen.

NN

Vi anser att Ljungby kommun ska verka för etablering av ett fåtal stora vindkraftsparker i de stora skogarna nära E4an och 25:an eller vid industriområden där inga människor störs och att övrig natur blir fredad. Detta bör också vara bättre för djur- och fågellivet. Inte behövs heller så många väg- och elanslutningar. Vi tror också att acceptansen bland befolkningen blir större då övrig natur blir fredad.

Enligt Miljöbalken kap 3 § 2 ”Områden som inte alls eller är obetydligt påverkade av exploateringsföretag skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan förändra områdets karaktär.”

Mindre vindkraftsparker på flera håll tjänar bara markägarna på. Alla andra blir förlorare ex. affärer, hantverkare, cafénäring, stuguthyrare e.t.c. då området inte blir så attraktivt för turister.

Vi anser också att Ljungby kommun ska satsa aktivt på energirådgivning och informationskampanjer angående energisparande. Det skulle också ge arbetstillfällen och behovet av vindkraftsparker skulle minska. Mycket energi kan sparas genom energisnålt byggande, användande av värmepumpar, solceller etc. Nya tekniker kan också komma. Det är på energisparande och inte i vindkraft som statliga subventioner bör satsas. De stora vindkraftsaktörerna vill sälja mer el, inte mindre. Det är rena kapprustningen.

Fastighetsvärdena kan komma att sjunka med upp till 50 % enligt mäklare. Inga pengar i världen kan ersätta förlusten om vi får vår livskvalitet försämrad men vi ifrågasätter varför markägarna ska få stor ersättning medan vi närboende som störs och då våra fastigheter sjunker i värde inte ska ersättas för förlorad värdeminskning om etableringen genomförs. Detta är djupt orättvist och kommer att så split i bygden.

Det har också kommit till vår kännedom att värdena som uppvisas av vindkraftsaktörerna är glädjekalkyler – att ljudet blir betydligt högre ju fler vindsnurror som sätts upp och att ljudet hörs betydligt mer över vatten.

Föreningen Svenskt Landskapsskydd har funnit grava felaktigheter i buller- och skuggmätningar. Enligt Naturvårdsverket ingår vindkraft bland de bullerkällor som orsakar störningar i natur, kulturmiljöer och rekreationsområden.

(Övriga synpunkter gällande ärendet i Össjöhult tas inte upp i utlåtandet eftersom enskilda ärenden inte behandlas i vindkraftsplanen.)

NN

Kommunens uppgift är att främja allas intressen och att därför vara så odelat positiv till vindkraftsplanen förfördelar de som är negativa till en utbyggnad. Jag anser att kommunen därför skall sträva efter en mer balanserad och nyanserad syn på vindkraften så att det bättre speglar opinionsläget bland kommuninvånarna.

Avstånd till bostad: jag anser att det är rimligt att använda en beräkningsmodell som tar hänsyn till verkens höjd när man avgör minsta avstånd till bebyggelse.

Ljungby kommun bör därför skriva in i sin vindkraftsplan att avstånd till närmaste

hus skall vara 5 gånger totalhöjden dock minst 500 meter. Detta är i linje med de 500 meter som Miljööverdomstolen ansett rimligt där verk med 102 meters höjd bör ha "ett minsta avstånd om 500 meter från bostadshus. Boverket har anfört att minsta avstånd mellan störningskänslig bebyggelse och de vindkraftverk som nu är aktuella kan vara 500 – 1000 meter".

Går det inte att sätta en avståndsgräns relaterad till verkens totalhöjd anser jag att Ljungby bör göra som många andra kommuner redan gjort. Nämligen att sätta ett längre avstånd än 500 meter.

Jag anser att 2 kilometer mellan vindkraftsparkerna är för kort. Stora verk står med inbördes långa avstånd (flera hundra meter) mellan sig varför 2 km inte räcker för att ge den avgränsning som behövs. Ett mer realistiskt avstånd bör vara 3-5 km.

Angående formuleringen "Om det finns samlad bostadsbebyggelse inom en radie på 5 km från föremålet, ska högintensiva ljus avskärmas så att ljusstrålen inte träffar markytan på närmare avstånd än 5 km från föremålet" menar jag att begreppet "samlad bostadsbebyggelse" bör ändras till bebyggelse. Det är inte rimligt att enstaka hushåll ska behöva se detta blinkande högintensiva ljus nätterna igenom och kanske inte bara från ett utan från flera verk bara för att de inte bor i samlad bostadsbebyggelse. Avskärmning måste kunna göras även för enstaka bostäder.

Angående flora- och fauna-avsnittet anser jag att kommunen bör ta med fler studier än den enda man refererar till. Detta för att belysa fler aspekter i frågan och täcka in i kommunen förekommande fågelarter snarare än de havsörnar som verkar ha studerats i den refererade studien.

Säkerhetsavsnittet: Det bör preciseras hur högt det vindkraftverket var som studerades för att få fram riskavståndet 350 meter. Att säga att riskavståndet som högst är 350 meter är riskabelt speciellt som vindkraftsutvecklingen är snabb och större och högre verk hela tiden byggs.

"Vindkraftsaktören ska ta kontakt med respektive operatör/nätägare när en anläggning planeras. Vindkraftverkens placering får inte utgöra en störning av telekommunikationen" Det bör stå med i planen att det är vindkraftsbolagen som ansvarar för att boende i området inte får sina telekommunikationer störda och vid uppkomna problem är det vindkraftsbolaget som är ansvarigt att avhjälpa dessa. I anslutning till fotomontage bör avstånd från fotopunkt till verk och höjd på detsamma framgå för att ge betraktaren en möjlighet att själv skapa sig en uppfattning. Man skall stäva efter att montagen görs så att verken sätts mot klar himmel för att undvika att de "försvinner" mot en gråmulen (samma färg som verken).

Jag anser att kommunen bör bli tydligare i sin formulering att de områden som är markerade som lämpliga för vindkraft skall bebyggas i första hand och att det först därefter är möjligt att söka lov att uppföra verk på andra platser i kommunen. De utmärkta områdena är annars inte till någon reell nytta. "Om ansökan om annan användning inom dessa områden görs till kommunen ska vindkraften gå före. Detta bör gälla endast om en ansökan till vindkraftsbygge är inlämnad annars måste enskilda personer få godkänt på sina ansökningar om till exempel bygglov. Om den nuvarande formuleringen står kvar kommer en död mans hand att läggas över de markerade områdena och utveckling omöjliggörs.

Vad avser storleken på de för vindkraft avsatta områdena anser jag att de är för stora. Enligt planen förbrukar Ljungby kommun: "ca 360 GWh el/år och om kommunen ska vara självförsörjande på elenergi motsvarar det knappt 100 vindkraftverk med en effekt på 2 MW vid 2000 fullasttimmar. I yta motsvarar det ca 20 km², eller en procent av Ljungby kommuns yta". Samtidigt skriver man "Ytan på de prioriterade områdena för vindkraft utgör ca 130 km² vilket är ca 6,5 % av Ljungby kommuns yta." Bör inte riktvärdet på vindkraftverken i kommunen vara hur mycket man behöver för att vara självförsörjande? Eller är tanken att uppföra så många verk som möjligt och samtidigt förstöra den visuella levnadsmiljön i kommunen. Följden av en överutbyggnad är att vindkraftsbolagen kommer sälja energin utomlands och ta vinsten själva vilket inte gynnar kommunen eller dess invånare. Jag anser därför att till exempel område 3 på kartan bör tas bort, helt eller åtminstone den vänstra delen, för att skapa ordentliga mellanrum mellan område 2 och 4 och undvika att vindkraftsparkerna flyter ihop med varandra. Dessutom minskas inringningseffekten för de boende norr om Skärsjön. Påståendet att "Löv och blandskog ger ett bättre kamouflage än vad barrskog gör" bör förklaras närmare i texten. På vintern när lövträden fällt sina löv, kamouflerar de fortfarande ljudet bättre än gran? Ingenstans i planen tas det upp hur jakten påverkas. Får man jaga i vindkraftsparker? Om inte bör det utredas hur jakten och viltstammen påverkas.

NN

I den plan som Ljungby kommun skapat framgår bland annat prioriterade områden och fredade områden, vilket kan tyckas vara ett bra upplägg. Sedan hösten 2008 har jag vid ett antal samtal och även vid ett möte med representanter från kommunen, både politiker och tjänstemän, argumenterat för och försökt få förståelse för varför Hamneda Horn bör klassas som ett prioriterat område och inte som nu ett fredat område. Vid ett samrådsmöte i Ljungby 20090615, framkom det att Lagadalen ses som ett fredat område. Anledningen sades vara att det finns fornlämningar och att det öppna landskapet skall bevaras, vilket inte är ett hållbart argument och som jag starkt opponerar mig emot.

Argumenten för att beteckningen fredade områden skall bytas mot prioriterade område för vindkraft är följande:

- Det finns inga fornlämningar som påverkas av de tänkta placeringarna av vindkraftverken, de fornlämningar som länsstyrelsen och Ljungby kommun hänvisar till är två stycken, båda är placerade norr om och andra sidan ån Lagan, ett finns under mark cirka 400 meter från det närmsta vindkraftverket, det andra vid sjön Exen ca 3 km från närmsta vindkraftverk det senare omgivet av högväxande träd som tar bort risken att bli störd av profilerna från vindkraftverken.
- Det öppna landskapet påverkas inte negativt av vindkraftverken tvärtom kommer landskapet fortsätta att vara öppet med odlingar av gräs och/eller spannmål.
- Det finns i området ingen opinion från grannar eller närboende mot etablering av vindkraftverk, snarare tvärtom eftersom det kommer att avsättas bygdemedel som kommer hela bygden till nytta, till exempel för att förbättra vägar.

- Det finns större väg i närheten (E4) som neutraliserar eventuella ljud från vindkraftverken.
- Det behövs i stors sett inte byggas nya vägar som påverkar miljön för att etablera vindkraftverken, de som finns går att använda.
- Det är möjligt att ansluta ledningar från vindkraftverken till elnätet i Traryd (kontrollerat av vindkraftsoperatören).
- Det är ett område som befins relativt långt från bebyggelse.
- Det pågår sedan drygt ett års tid vindmätning i området med ett positivt utfall.

Till sist ifrågasätter jag det angivna avståndet från åkanten som är klassat som fredat område.

- Varför är detta angivet till 310 meter på båda sidor om ån?
- Varför gäller inte de 100 meter som är strandskyddat område?
- Vad är det som gör att ett vindkraftverk, om det varit möjligt, stör mindre om det befinner sig 310 meter från åkanten än 100 meter?

NN

Bakgrund – syfte

Vindkraft är en miljövänlig resurs om den utnyttjas optimalt. Det finns absolut ingen statistik som säger att vindkraft i skogsmiljö är effektivt eftersom sådana parker existerat i endast ett fåtal år. Kommunens plan tar på intet sätt ställning till det faktum samt att det finns mycket få erfarenheter med 150 -200 meter höga verk i skog sett i förhållande till närmiljö och fauna.

Enskilda vindkraftsaktörer kommer alltid att underskatta negativa konsekvenser av vindkraften och det är kommunens plikt att säkra att alla berörda parter blir hörda samt att grundlagen för att söka bygglov blir prövat av en tredje oberoende part. När en vindkraftspark är uppförd blir den aldrig borttagen igen därför är den överdrivna tilltron till aktörerna inte acceptabel med hänsyn till försiktighetsprincipen i miljöbalken.

Ljud

Naturskyddsföreningen har dragit slutsatsen att det idag inte finns faktiska bullermätningar som redovisar den ljudmiljö som 150 meter höga verk ger upphov till över en skogsmiljö. De drar därför slutsatsen att 35 dB(A) alltid bör eftersträvas som gränsvärde. Ljudnivån ska hållas inom ett område räknat 20 meter från närmaste husfasad på bostadshus och att ljudnivån gäller den sammanlagda ljudnivån för vindkraftverk i grupp antingen de är prövade som grupp eller att de genom sin placering ökar den sammanlagda ljudnivån. Många områden i Ljungby kommun är idag helt fria från industri. Bullerfri miljö och friluftsliv utgör en mycket viktig kvalitet här och det tar man inte hänsyn till i kommunens plan.

Ljus

När man etablerar vindkraftsparker i skog där miljön är helt opåverkad av ljus kommer det bli en radikal förändring när vindkraftverken ska ha lampor på tornen. Detta kommer att bidra till att förstöra naturupplevelsen.

Säkerhet

Kommunen anser att ett miniavstånd till bebyggelse ligger under det avstånd som är nödvändigt för buller. Enligt Dansk Standard bör avståndet från ett

vindkraftverk till bostadshus eller allmänna vägar följa en tumregel, 6 x verkets totala höjd. En uppenbar risk med vindkraftverk är risken för olyckor där det finns exempel på att vrakdelar förs 500 meter bort med vinden. I detta fall var tornet bara 60 meter högt, hur skulle det se ut om tornet är 105 meter högt? Är Ljungby kommun villig att ta risken?

I Frankrike är standardavståndet 1500 meter för att vara på säkra sidan. Gränsen för 40 dB(A) skall mätas 20 meter från närmaste husfasad på bostadshus och ljudnivån gäller den sammanlagda ljudnivån för vindkraftverk i grupp, antingen de är prövade som grupp eller att de genom sin placering ökar den sammanlagda ljudnivån.

Visuella förutsättningar

Vindkraftsaktörerna manipulerar fotomontagen så att verken ser mindre ut. Vid utarbetande av fotomontage ska höjden över havet gälla vid placering av vindkraftverken i det verkliga fotot.

Näringsliv och landsbygdsutveckling – positiva effekter

Kommunen glömmer bort att etablering av vindkraftverk inte bara är positiv för näringslivet. Om folk flyttar eller inte vill köpa hus i ett område med vindkraft så får man förvänta sig att butiker stänger eller får lägre omsättning. Husägare kanske inte vill investera i sina hus. Det kan kosta mycket pengar för de lokala entreprenörerna.

Näringsliv och landskapsutveckling – negativa effekter

Det är ett faktum att intilliggande fastigheter som drabbas av sänkt boendemiljö får sänkta fastighetsvärden från 30 – 100 %. Incitament för delning av intäkter (bygdemedel) kan betraktas som försök till ”muta” av lokal opinion. I Danmark finns det klara regler för kompensation och man måste förvänta att något liknande kommer att hända i Sverige. Om man skall kräva kompensation för förlorat fastighetsvärde blir det från Ljungby kommun. Det är vindkraftsaktörerna som är verksamhetsutövare och därmed direkt ansvariga, men Ljungby kommun är också ansvarigt eftersom det är de som fattar beslut om bygglovet. Det är bara markägarna som kommer att tjäna på projektet och inte lokalbefolkningen eller miljön.

NN flera personer

Undertecknade bor vid Källshult-Bodasjöarna och kan med anledning av planen inte acceptera område 4. Området är det enda av de 10 områdena som förhandsgodkänts för vindkraft, där vindkraft omsluter två rekreativa sjöar inklusive ett klass 2 naturområde i norr, öst och väst.

Vi kan inte acceptera placeringen därför att:

- Omsluta ett område med ”mycket stora naturvärden” med en industriell vindkraftspark kommer fullständigt att ödelägga naturvärdena.
- Sjöarna och speciellt Källshultasjön används som badplats och fritidsområde för en stor del fritidsboende och turister från ett område. Om vindkraft realiserar kommer utsikten och störningen från vindkraftverken ödelägga naturvärden för bad, fiske och andra aktiviteter i och omkring sjön.
- Torpa Hembygdsförening med Tildas hus och mark ligger intill sjön. Industriell vindkraftspark kommer fullständigt ödelägga upplevelsen av detta kulturhistoriska minne.

- Egendomar som ligger inom klass 2 naturområde och omsluts av industriell vindkraft går inte att sälja.

Vi föreslår därför att kommunen hittar ett annat och mer lämpligt område.

NN

Vi är några markägare i Tannåker där sjön Bolmens ”riksintressen för friluftsliv” berör våra marker. I den senaste samrådsredogörelsen för vindkraft föreslår planförfattarna bl.a. att hela Bolmens riksintresseområde för friluftsliv **fredas**. Såsom markägare och ansvariga över vår mark vill vi bestämt avråda Ljungby kommun att besluta att **freda mark** från vindkraft.

Vi frågar oss om syftet den dagen beslutet om riksintressen för friluftsliv togs var att helt och hållet **freda** området från vindkraft? I alla fall ska varje enskilt vindkraftverk rättsligt prövas gentemot miljöbalken om det innebär påtaglig störning mot andra intressen samt ska innebära god markhushållning. Vi menar att om Ljungby kommun antar ”**fredsförslaget**” föregriper kommunen den rättsliga processen och finns det stöd för det i lagstiftningen?

I både Värnamo och Gislaveds kommuner är samma områden utpekade som Både riksintresse för friluftsliv och vindkraft, bl.a. norra delen av Bolmen.

Vi vill att begreppet fredade områden helt tas bort från vindkraftsplanen och att dessa områden behandlas såsom övriga områden d.v.s. varje enskilt vindkraftverk skall prövas rättsligt, i alla fall, gentemot miljöbalken om det innebär påtaglig störning mot andra intressen samt innebär god markhushållning.

I övrigt vill vi påpeka en liten räknemiss. I verkligheten krävs mycket större ”prioriterade” ytor för att rymma 100 vindkraftverk än de 20 km² som påstås i planen.

NN

Handlingen ska vara ett hjälpmedel åt våra förtroendevalda politiker när de fattar sina beslut över ev. etableringar av vindkraftverk inom kommunen. Då måste också underlagen grunda sig på nu gällande verklighet. Hänsynen till rekreativsmöjligheterna med att kunna gå ut i orörd natur grundar sig på ”Riksintressen för friluftsliv”, en utredning som enligt uppgift är från 70-talet! Sedan dess har mycket hänt. Ljungby kommun och dess tjänstemän borde ha bättre vetskap om nuvarande friluftsliv inom kommunens gränser än att grunda bedömningen på ett nästan 40-årigt underlag. Vet man inte hur landsbygdens friluftsliv, utanför spinninghallar, ishallar och joggingspår ser ut, är det hög tid att man tar sig utanför stadsgränserna och kontrollerar detta.

Om man t.ex. tittar på utnyttjandet av våra sjöar till fiske och båtliv så är det ett mångdubbelt utnyttjande av denna möjlighet. I sjön Vidöstern vid Sundets båtplats, som runt vilken etablering dock inte tillåts, finns idag säkert mellan 50 – 100 fritidsbåtar mot att det i början på 70-talet enbart var 4-5 st båtar som i huvudsak användes till husbehovsfiske. I övriga sjöar har säkert utnyttjandegraden för fiske och friluftsliv ökat i motsvarande takt.

Många utnyttjar även markerna till jakt. Som också är att betrakta som ett friluftsliv. Jägarkåren har sedan 70-talet ändrat utseende radikalt. Från att varit ett mindre antal boende på landet som jagade, till att blivit en möjlighet även för den yngre stadsbefolkningen att kunna åka hem dit där man har sina rötter, och

komma ut i naturen. Få upplevelser är så rofyllda som att sitta på ett jaktpass en gnistande kall vinterdag och lyssna på en hund som driver.

Ta inte bort dessa möjligheter till ett rikt friluftsliv i skogslandskapet, genom att tillåta etablering av vindkraftverken i skogsmiljö.

Inte minst denna sommar 2009, har vi konstaterat hur mycket turister som från kontinenten tagit sig upp till Småland och den orörda och tysta naturen i Ljungby kommun. Stugor har varit fullbelagda med tyska, danska och holländska familjer som uppskattar tystheten i Sverige. Efter att diskuterat etableringen med flertal turister så finner de etableringarna helt vansinniga på de platser som redovisats i planerna.

Påverkan på växt- och djurliv vid etableringar i skogsmark är inte utredd. Man hänvisar till undersökningar som är gjorda vid verk på slätter eller kustnära miljö. Man skriver i ett stycke att "Vid myrmarker som är av betydelse för natur- och friluftslivet bör vindkraftetableringar undvikas." I beskrivningen av "prioriterade området" så nämns i 9 av 10 områden "myrlandskap" som terrängtyp.

Med häpnad konstaterade vi vid samrådsmötet att, Miljö- och Byggnämndens ordf. Marianne Eckerbom redan bestämt hur landsbygden ska se ut i framtiden. Detta efter hennes uttalande om att "I prioriterade områden går vindkraften före allt." Här kommer vi väldigt nära ett diktatorsamhälle. Vi som äger och nyttjar våra fastigheter inom de prioriterade område för vindkraftsetablering styr inte längre över vår egna mark. Här kommer Ljungby kommun att bestämma över vår mark. Vad händer när man börjar tala om säkerhetsavstånd till verken? Ska kommunen då köpa in våra fastigheter eller får exploatörerna göra det?

Säg nej till etableringar i orörd skogsmiljö och placera verken vid kusten där vi också har betydligt bättre förutsättningar för jämna vindar.

NN

Vi vill att den gräns som nu finns på 500 meter till från vindkraftverk till närmaste bostadshus blir 500 meter till närmsta fastighetsgräns. Då kan varje markägare göra som han själv vill med sin egen fastighet. Köper du en villa inne i en stad vill du ju inte att den granne ska bygga ett högt plank precis i tomtgränsen som skymmer helt din utsikt.

I vårt specifika fall kommer det, om planerade vindkraftverk byggs upp, innebära att vi inte kommer kunna bygga det hus vi planerat på vår egen mark. Hade vi hunnit före vindkraftbolaget med vår ansökan om bygglov hade vi kanske inte behövt oroa oss. Med det finns ju fall i exempelvis Halland där inte ens detta hjälpt.

Om avståndet från vindkraftverk till fastighetsgräns varit 500 meter hade chansen varit större att vi ändå kunnat genomföra vårt byggprojekt. Önskvärt hade dessutom varit att öka gränsen mellan vindkraftverk och bostadshus till 1000 meter. Denna gräns fungerar ju exempelvis i Tyskland.

En ytterligare aspekt som noga bör vägas in är den förändring som sker både av landskapsbilden och omgivningarna kring vindkraftverken. Det finns många utländska fastighetsägare i vår kommun och turismen är en stor och viktig inkomstkälla. Vindkraft kan komma att skrämja bort en stor del av nya potentiella turister som söker sig hit för den orörda naturen och en semester baserad på friluftsliv och vildmarksupplevelser. Vinande vindkraftverk passar ju inte riktigt in i den bild vi marknadsför i exempelvis Holland och Tyskland.

Något som också bör tas i beaktande är de problem som varit i vår närhet, exempelvis i Hallands inland att få tillräckligt starka vindar för att driva de vindkraftverk på ca 125 meter som nu planeras. Blåser det lite för lite kan det i stället bli fråga om att bygga betydligt högre verk. Då kommer vindkraftverken att sticka ut ännu mer i landskapsbilden. Dessutom kommer det inte att räcka med ett fast rött sken för att markera verkets mast. Istället krävs en blinkande lampa vilket innebär helt andra störningar än ett fast sken.

NN flera personer

Planen innebär en våldsam försämring av livskvaliteten för de närboende, därför att den tar bort den unika möjligheten att uppleva det rika djur- och fågellivet i sin närhet, att uppleva stillhet och tystnad liksom att det vackra landskapet förvandlas till industripark med vindmöller som är minst 4 ggr så höga som skogens träd. Det vill också vara förenat med fara för liv och lem att vistas i närheten av vindkraftsanläggningarna.

Försämringen av den lokala naturmiljön kommer också att öka utflyttningen av fastboende och fritidshusägare, reducera intäkterna från turism och försämma för det lokala näringslivet samtidigt som kommunen mister skatteintäkter.

Utbyggnaden av vindkraft på nuvarande rättsunderlag är ett enastående exempel på orättvisa i det svenska samhället. Några få markägare kommer att få stora årliga intäkter, medan hundratals av närboende blir berövade egendomsvärde, påtvunga buller, ljus, skuggeffekter och miljöförsämringar utan någon form av kompensation. Det har som följd split och stridigheter i bygden. Som ett hån tvingas dessutom befolkningen att bidra till uppbyggnad och drift genom driftstillskott och skattesubventioner.

Med de vindförhållanden som existerar i Sverige, undantaget några kustnära områden är vindkraft som energikälla bara ekonomiskt möjlig med massiva offentliga bidrag och skattesubventioner.

Stoppa planläggningen av ödeläggelse av ovärderlig natur och nedläggning av småsamhällen och byar på ett otillräckligt underlag och med ytterst tvivelaktiga samhällsekonomiska konsekvenser, som med säkerhet ger stora förluster av livskvalitet för oss och kommande generationer. Satsa i stället på energibesparande åtgärder.

NN

Rådet vid mötet i Ljungby den 15 juni 2009 tog jag vara på och reste till Hishult för att med egna ögon se vindkraftsetableringen där. Sorg och medkänsla har jag nu med alla oskyldiga människor och med bygden i Hishult, som drabbats av laholmspolitikernas skoningslöshet.

Laholmspolitikerna lade inte vindkraftverken i Laholm utan i Hishult. Risken är överhängande, att ljungbypolitikerna följer deras dåliga föredöme och exempel, etablerar vindkraften i t.ex. Vrå, stjal vråbornas naturupplevelse och fastighetsvärden, låter Vrå bli ett offer. I så fall är det man ägnar sig åt rovdrift av natur, människor och materiella värden. Uppenbart är att alla de som tjänar pengar på vindkraftetableringen är positiva. De flesta andra syns vara negativa.

NN

Ljungby kommun har i sin vindkraftsplan sagt att man föredrar vindkraftverk i grupper. Jag tillåter mig tvivla på att detta är riktigt genomtänkt. Snarare är det en estetisk synpunkt – eller eftergift. Men är det allvarligt menat innebär det att endast stora bolag med starka ekonomiska resurser i ryggen kan medverka. Enskilda bönder eller andra näringsidkare med intresse av att investera i vindkraft, inklusive jag själv, som inte av ekonomiska skäl kan våga sitt kapital i en hel vindkraftspark, är därmed uteslutna. (Övriga synpunkter på ärendet i Össjöhult tas inte med i detta utlåtande).

NN

Vi anser att området i sydvästra delen av kommunen är lämpligt för vindkraft. Inte bara för den pågående planeringen för Össjöhultsområdet utan även för området i stort.

Detta motiverar vi på följande sätt:

1. Finns stora obebyggda områden.
2. Området ligger på en höjdrygg med jämn stigning från väster upp till ca 180 meter över havet. Detta bör innebära ett mycket bra vindläge.
3. Närhet till EO.n:s planerade ställverk vid 130 kV ledning i Ekeryd.
4. Närhet till de planerade vindkraftsparkerna i Markaryds kommun.
5. För detta ändamål bra vägförbindelser från söder och väster, vägar med lite trafik och acceptabel standard.
6. Närhet till betongstation i Veinge.

NN

Härmed skickar vi en protestskrivelse mot Ljungby kommuns vindkraftsplaner för område 4 i Skäckarp/Stackarp, Annerstads och Torpa församlingar.

Vi vill samtidigt skarpt kritisera den totala avsaknad av information till fritidshusägarna från Ljungby kommun.

NN

Jag anser att den inverkan som man låtit riksintresset för friluftslivet göra på planen, som innebär att man helt utesluter etablering runt Bolmen, avhänder oss rådigheten över våra marker på ett otillbörligt sätt.

Vid de informationsmöten som hölls i samband med den tidigare samrådshandlingen så har det framkommit att Ljungby kommun har haft möjlighet att påverka vad som är riksintresse för vindkraft. Ljungby kommun har valt att inte ha några områden som utgör riksintresse för vindkraft. I stället låter man ett riksintresse för friluftslivet utgöra ett direkt hinder för etablering runt de större sjöarna där vindförhållandena rimligen borde vara som bäst med stora öppna ytor, vilket skulle innebära att verken ej heller behöver vara så höga. Det ligger en hund begraven i detta ställningstagande som måste grävas fram. De fredade områdena måste ändras i planen så att de behandlas lika övriga områden som inte är prioriterade för vindkraft.

Det råder inga motsättningar mellan besöksnäring respektive friluftsliv och ev vindkraftetablering.

NN

Vi tycker att det är mycket märkligt att Flattingenäs, ett område som utpekats som områden utan särskilda intressen i samrådshandlingen, ej har tagits med som ett prioriterat område i utställningshandlingen.

Ett område av denna karaktären med svårt stenbunden mark, täta granplanteringar och utan allmänna vägar bör kunna utnyttjas för produktion av förnyelsebar grön energi för att bidra till regeringens uppsatta mål om vindkraftsutbyggnaden.

Dessutom utnyttjas området ej av allmänheten för friluftsliv och rekreation pga dess karaktär och svårtillgänglighet. För att kunna få en utveckling av landsbygden i kommunen måste olika näringar samexistera.

NN

Det bör vara ett generellt förbud att bygga vindkraftverk inom 500 m från ägo gräns om inte byggaren har ett avtal med grannen ifråga. Om man som nu utgår ifrån att det skall vara minst 500 m till närmaste bostadshus och 250 m från ägo gräns så kan det ju innebära att grannarna till vindkraftsfastigheten kan hindras att utnyttja en stor del av sin mark till att bygga fritids- eller permanentbostäder när ett vindkraftverk väl är etablerat.

Vår slutsats efter studiebesök i Hishult är att vi kraftigt ifrågasätter de uppgifter om bullernivåer som t.ex. Stena Renewable har uppgivit. Vad händer om ett vindkraftverk visar sig bullra mer än vad som föreslås vara tillåtet? Rivning?

Är betydelsen av begreppet "Ramsarområde" inte allom bekant. Det är bättre att skriva skyddade eller skyddsvärda våtmarker om det nu är det som menas.

NN

Det är positivt att vindkraftsplanen pekar ut prioriterade områden för vindkraft. Vi ser positivt på förslaget ur turistisk synpunkt. Det är viktigt att inte förstöra områden med höga naturvärden. Turisten söker sig till vår kommun för naturens skull. Turistande och rörligt friluftslivs intressen sammanfaller.

Beträffande skyddszon på 1000 meter för sjön Flåren kvarstår våra synpunkter från förra samrådet.

NN

Om vindkraftverk uppförs nära en fastighetsgräns, kommer grannens nyttjanderätt att konfiskeras – utan ersättning. Detta är naturligtvis inte acceptabelt och de markägare som vill uppföra verk gör det ju av ekonomiska skäl. Låt det därför vara ett villkor att verk inte uppförs närmare fastighetsgränsen än att grannarnas rättigheter att använda den egna marken för t.ex. bostadshus ej begränsas – såvida berörda grannar inte lämnar sitt tillstånd. Den föreslagna gränsen på 250 m bör därför istället vara densamma som skyddsgränsen för bebyggelse i området. Kräv att operatören vid ansökan visar att alla, vars rättigheter i egenskap av markägare berörs, godkänner verkens placering. Detta innebär inte att kommunen ställer några krav på hur markägarna ska kompenseras, men om kommunen inte kräver att berörda grannar lämnat klartecken kommer dessa att vara rättslösa.

Tillåt inte verk som är så höga att de måste ha blinkande vitt varningsljus.

I regeringens utbyggnadsplaner står visserligen inget om hur effektiva verken ska vara, men man kan lätt räkna baklänges och få fram den förväntade effektiviteten 28 %. Sabotera inte effektiviteten genom att tillåta vindkraftverk på platser, där

operatörerna ej vid ansökan visat att de förväntade vindförhållandena ger en effektivitet för de önskade verken om minst 28 %. Hittills har verk kunnat uppföras i mindre gynnsamma lägen p.g.a. de subventioner som vi alla betalar och det finns ingen anledning att elkonsumenterna ska fortsätta slänga bort pengar på onödigt ineffektiv vindkraftsproduktion. Och alla kan väl hålla med om att det är antalet producerade kWh som är relevant, inte antal uppförda verk. Innebörden är inte att kommunen gör vindmätningar utan att operatörerna måste visa att de önskade placeringarna är tillräckligt effektiva.

NN

Sidan 11-12 m. fl. om vindkartering

Under sommaren har framkommit uppgifter om att de beräknade värdena i den redovisade vindkarteringen är mer osäkra än vad som tidigare framförts. Bland annat kan parametrarna för markförhållandena delvis vara felaktiga. För att klargöra kommunens roll bör det efter tredje stycket på sidan 11 tilläggas till exempel "Det är vindkraftsaktörernas ansvar att på plats bekosta och genomföra egna vindmätningar".

Sidan 14 och 49 om fladdermöss

De undersökningar jag tagit del av (Naturvårdverket rapport 5748 och 5571) tyder på att fladdermössen flyger under rotorbladens planerade lägsta höjd.

Sidan 14 om flora och fauna

Innehållet i andra meningen i femte stycket bör tonas ner, till exempel med följande lydelse: "Däremot ska exploitörerna ta fram undersökningar som berör ..."

Sidan 21 om näringsliv och landsbygdsutveckling – positiva effekter

Lägg gärna till att vindkraftsetableringar ger nya arbetstillfällen för drift och underhåll samt övervakning och säkerhet. Det bör också anges att markägarnas arrendeintäkter troligen till stora delar kommer att återinvesteras i fastigheter och utrustning. Vidare bör tilläggas att vindkraftsetableringar kan bidra till upprustning av det allmänna vägnätet på landsbygden.

I samverkan med vindkraftsaktörer och det lokala näringslivet kommer det att finnas behov för kommunen att starta utbildningar på alla nivåer som är anpassade till vindkraftsbranschens behov. Det kan handla om gymnasieutbildningar inom drift och underhåll men också KY-utbildningar/Yrkeshögskola inom energi- och vindkraftsteknik. Här borde det också vara möjligt med utbildningar som vänder sig till vuxna (yrkesvux). Även Växjö universitet bör involveras.

Sidan 22 om näringsliv och landsbygdsutveckling – negativa effekter

Rätt hanterat kan vindkraftsetableringar i kommunen vara positiva även för besöksnäringen. Med planerade etableringar kan Ljungby kommun marknadsföra sig som "Kommunen som producerar sin egen el med vindkraft" eller "Kommunen som är självförsörjande på el – med vindkraft". Dessutom kan vindkraftsparkerna bli bra besöksmål och studieobjekt.

Jag föreslår att lydelsen i stycket om arrendeintäkter tonas ner med följande lydelse: "Det finns risk att ekonomiska fördelar enbart kommer markägare till del medan eventuella störningar även kan drabba indirekt berörda. För att skapa "Good will" finns möjlighet för vindkraftsbolagen att erbjuda delägarskap eller annan delaktighet till boende i närheten av vindkraftsverken."

I planen finns anledning att vara försiktig med påståenden om att fastighetsvärden kan minska inom områden där vindkraftverk uppförs. Snarare är det nog så, att en del fastigheter kommer att öka i värde medan andra kommer att ha ett oförändrat värde. Därför bör formuleringen om fastighetsvärden strykas.

Sidan 40 m.fl. om utpekade områden för vindkraft

Jämfört med samrådsunderlaget utpekas i planförslaget områden för vindkraft och begreppen ”prioriterade” respektive ”fredade” områden lanseras. Jag tycker att motiven och principerna (sidan 55) för hur utpekade områden tagits fram är hållbara och rimliga. Däremot är begreppen ”prioriterade” respektive ”fredade” tveksamma och delvis missvisande. Jag föreslår istället att begreppen ”lämpliga” respektive ”olämpliga” områden konsekvent används. Som alternativ skulle kunna användas ”områden där vindkraft har företräde” respektive ”områden undantagna från vindkraft”.

Sidan 49 om floran

Floran i de utpekade områdena för vindkraft är tämligen ensartad. Vid vindkraftsetableringar skapas konstant öppna ytor där annorlunda betingelser uppstår och som ger nya arter möjlighet att etablera sig.

Sidan 50 om ekonomiska och sociala konsekvenser

Skrivningarna i de båda nedersta styckena bör tonas ner, till exempel med ”Det kan finnas en risk...” respektive ”... kan det finnas risk att osämja uppstår.”

Kommentarer:

Fylleån och ett område upp till 300 meter från åkanten är i Kronobergs Natur klassat som klass III-område vilket betyder att det innehåller stora naturvärden. Om vindkraft blir aktuellt inom detta område föregås det av en noggrann utredning för att konstatera att inga naturvärden förstörs.

Ingen maxhöjd för vindkraftverk sätts i planen eftersom forskning på andra typer av vindkraftverk kan visa att höga verk har en bättre effekt. God hushållning med mark gör att det kan bli aktuellt med högre vindkraftverk.

Etablering av vindkraftsanläggningar kommer att handläggas enligt gällande lagstiftning. I och med en lagändring den 1 aug 2009 krävs inte längre bygglov för vindkraftverk som har tillstånd enligt miljöbalken. Kommunen kan därmed inte som tidigare i bygglovsprocessen bestämma var vindkraftverk ska etableras. Däremot ska kommunen alltid avstyrka eller tillstyrka en vindkraftsetablering innan tillstånd kan ges av miljööverdomstolen (MÖD). Där det råder stor efterfrågan på marken kan kommunen kräva detaljplan.

Vindkraftsplanen är ett underlag för att kunna hantera de förfrågningar på vindkraftsetableringar i kommunen. Den behandlar inte energibesparande åtgärder eller avser att behovet/användandet av andra energislag, som exempelvis solenergi. Om ingen plan tas fram riskeras vindkraftverken att byggas på ett planlöst sätt. Därför är planen av verkligt stor vikt.

Utbildning inom vindkraftsbranschen kan i många fall förläggas på platser nära områden med vindkraftverk. Vissa verk kan t.ex. användas i utbildningssyfte

utöver enbart produktion av el. Därför finns ingen anledning att bara förlägga den typ av utbildning till storstaden.

Det finns inga kriterier satta för vad som gäller för tysta områden, däremot finns större relativt opåverkade områden redovisade i vindkraftsplanen.

Hela Lagadalen inom Ljungby kommun är i "Kronobergs Natur" klassat som antingen klass I eller klass II-område vilket betyder att marken har antingen mycket stora eller särskilt stora naturvärden. (Se kartan under "Inventering av naturområden" i vindkraftsplanen). Att lyfta ut ett mindre område i södra delen av Lagadalen och anse det som lämpligt för vindkraft finns inget fog för eftersom Lagadalen bör ses som en helhet. Tillägget till översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men väl vägledande vid etablering.

Någon djupare inventering av flora eller fauna görs inte i vindkraftplanen. Det bolag som ansöker om miljötillstånd för vindkraftsetablering anlitar personer med ämneskompetens för att utföra de inventeringar/utredningar som krävs för att bedöma hur den tänkta etableringen påverkar flora och fauna. Handlingarna är offentliga och granskas av länsstyrelsen och kommunen.

Att ljudnivån inte får överskrida 40 dB vid bostäder har prövats i miljööverdomstolen (M 9178-02, M 9282-02). Vid områden intill naturreservat och Natura 2000-områden kan det i enskilda fall bli aktuellt med 35dBA. Frågan avgörs hos länsstyrelsen. Miljö- och byggnämnden är tillsynsmyndighet för de vindkraftverk som etableras. Som tillsynsmyndighet finns möjligheten att ställa krav på vindkraftsbolagen att genom mätningar verifiera att bullervillkor följs. Mätning ska utföras enligt standardiserade metoder.

Arbetet med vindkraftsplanen påbörjades inte med anledning av den förändring i lagstiftningen som skett den 1 augusti 2009. Arbetet med vindkraftsplanen påbörjades för att kunna hantera de förfrågningar av vindkraftsetableringar som uppkommit i kommunen och därför att den gällande översiktsplanen inte behandlar vindkraft.

Frågan om att den faktiska skuggeffekten på en störningskänslig plats som högst får vara 8 timmar per år har prövats i miljööverdomstolen (M3554-02). Detta kan villkoras i tillståndet. Miljö- och byggnämnden kommer genom tillsyn kontrollera att villkoret uppfylls.

Utbyggnaden av vindkraft förändrar landskapet. Hur betraktaren uppfattar vindkraftverken är individuellt, det vill säga om det upplevs som vackert, fult eller störande. I "Vindkraften och landskapet - att analysera förutsättningar och utforma anläggningar, Boverket 2009" står följande: "*Olika människor ställer olika anspråk på landskapet. Hur mycket man störs av vindkraftverken beror just på hur man använder landskapet. En markägare, en fastighetsägare, en permanentboende, en sommarboende eller en turist upplever och använder landskapet på olika sätt. För den som söker lugnet och orördheten kan*

vindkraftverk bli störande. För den som äger marken eller själva kraftverken blir vindkraften en inkomstkälla.”

De flesta områdena som är lämpliga för vindkraft är till en viss del myrmark. Det handlar om ett mosaiklandskap som är blandat med både myrmark och fastlandskap. De större myrarna ska man värna om och undanhålla från vindkraft men de mindre myrarna har oftast inget större naturvärde och är grundare och därmed möjliga att använda för vindkraft.

Att ett område är av riksintresse anger att det är unikt eller speciellt i en region, i riket eller internationellt sett. Hanteringen av riksintressen regleras i miljöbalken och plan- och bygglagen. Det är de statliga verken som i samråd med länsstyrelsen avgör vilka områden som är riksintressen. Det är därmed inte kommunen som avgör vilka områden som är av riksintresse.

Frågan om nybildanden av naturreservat i kommunen hör inte hemma i vindkraftsplanen.

Det är ljudnivån 40 dB vid bostad som avgör hur långt avstånd som krävs mellan bostad och vindkraftverk.

Ljus från vindkraftverken är en störning som bolagen måste redogöra för i sin miljökonsekvensbeskrivning till tillståndsansökan, som kommunen därefter ska yttra sig över. Luftfartsstyrelsen har tagit fram föreskrifter och allmänna råd för hur blixtljus på vindkraftverk ska fungera (LFS 208:47). Kommunen anser att ljus ska avskärmas från mark och bebyggelse där behov finns. Kommunen har möjlighet att i sitt yttrande till länsstyrelsen i samband med en bolagets tillståndsansökan framföra sådant önskemål. Frågan avgörs dock av länsstyrelsen.

Etablering av vindkraftverk inom de vita områdena är fullt möjlig där inga andra intressen, t.ex. riksintressen, Natura 2000-områden, naturreservat finns. Men i dessa fall ska annan eventuell etablering viktas mot vindkraften.

Vindkraftsoperatörer behöver inte söka bygglov om de fått ett miljötillstånd som tillåter uppförande av vindkraftverk. Men miljötillståndet i sig föregås av ett antal undersökningar och med en noggrann kontroll så att vindkraftverken hamnar på rätt plats. Denna kontroll är minst lika noggrann som vid en ansökan om bygglov.

I vindkraftsplanen kommer det även fortsättningsvis att stå att elkablarna ska grävas ner där det är möjligt. I vissa fall kan luftledning vara att föredra då det annars kan medföra stora ingrepp i marken genom sprängning, intrång i fornlämningar etc. Därigenom kan det medföra avsevärda kostnader.

Jakt får inte bedrivas inom detaljplanelagt område. Men områden för vindkraft kommer endast i undantagsfall att planläggas t.ex. om det finns stor efterfrågan på mark för byggnader eller andra anläggningar inom samma område som vindkraften är tänkt att uppföras.

Ett stycke om jakt läggs till i planen under "Förutsättningar och utvecklingsmöjligheter".

Ramsarområden är våtmarker och vattenmiljöer som särskilt ska skyddas och bevaras för att deras livsformer ska kunna användas på ett hållbart sätt. Ramsarområden med förklarande text läggs in under begreppsförklaring på sista sidan i vindkraftsplanen.

Kommunen har ingen möjlighet att betala ersättning för minskat fastighetsvärde. Däremot är det något man kan förhandla med vindkraftbolaget om och eventuellt begära att bolaget köper in fastigheten om det är aktuellt.

I planen har endast större sammanhängande områden fredats för vindkraft. Därför är inte alla Natura 2000-områdena fredade. Dessa områden har ändå ett starkt skydd och om etablering av vindkraft blir aktuellt ska det prövas särskilt av länsstyrelsen.

Under ställningstagande till "Visuella förutsättningar" läggs till att höjd på och avstånd till verken från betraktarens synvinkel, ska anges på fotomontagen.

Översiktplanen och dess tillägg ska aktualitetsförklaras varje mandatperiod.

När vindkraftsplanen vunnit laga kraft kommer den tillsammans med annan information om vindkraft att läggas ut på Ljungby kommuns hemsida.

Annonsering gällande utställning av vindkraftsplanen har skett i Smålandsposten, Smålänningen, Hallandsposten, Värnamo Nyheter och Lokaltidningen Ljungby. Dessutom har annonsen funnits på Ljungby kommuns hemsida.

"Bör" och "om möjligt" finns med i stor utsträckning i texten mycket beroende på att planen inte är juridiskt bindande. Många frågor kan behandlas på olika sätt och att säga "ska" i alla lägen är inte lämpligt.

Vindkraftsplanen tvingar inte exploatörerna att använda de gröna områdena i första hand. Det är en politisk vilja att tillåta uppförande av vindkraftverk även inom de vita områdena, men då kan prövningen bli något krångligare för exploatörerna.

Vindmätningarna som exploatörerna genomför är inte offentliga. Därför har kommunen ingen möjlighet att ta del av dessa.

Miljö- och byggnämnden i Ljungby kommun har bedömt vilka områden som klassas som samlad bebyggelse. Ljungby kommun kan inte bestämma vad som är samlad bebyggelse i andra kommuner utan det avgörs i respektive kommun.

Att reducera ljuset nattetid är något som kan beslutas i miljötillståndet.

Det är svårt att i vindkraftplanen belysa påverkan på fågellivet i detalj. I samband med tillståndsansökan till länsstyrelsen ser de till att inventeringar/utredningar som kartlägger förekomst av fågel, flyttstråk och rörelsemönster genomförs för att avgöra hur en vindkraftsutbyggnad kan komma att påverka fågellivet i det aktuella området.

Frågor som berör säkerhet, telekommunikation, fotomontage är frågor som tas upp i samband med ansökan om miljötillstånd hos länsstyrelsen eller vid miljöanmälan till kommunen i varje enskilt fall.

Varje kommun har rätt att sätta egna vägledande riktlinjer gällande vindkraft. De närmaste kommunerna runt Ljungby har inte samma åsikt. Hylte har samma ståndpunkt som Ljungby när det gäller Bolmen; att sjön ska fredas från vindkraft.

Under ställningstagande till "Vindförhållanden" läggs följande text till: "Det är vindkraftsaktörernas ansvar att på plats bekosta och genomföra egna vindmätningar."

Begreppet "Prioriterade områden för vindkraft" ändras till "Lämpliga utredningsområden för vindkraft". Dessutom kompletteras texten för de vita områdena.

LJUNGBY KOMMUN
Kommunstyrelsen den 6 oktober 2009

Särskild sammanställning enligt Miljöbalken

Inledning

Enligt 6 kap. 11 § Miljöbalken framgår att när en kommun upprättar eller ändrar en plan skall en miljöbedömning göras om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En översiktsplan eller fördjupning eller tillägg av översiktsplan bedöms alltid medföra betydande miljöpåverkan. Därför ska alltid en miljökonsekvensbeskrivning upprättas.

I samband med antagandet av en fördjupning av vindkraftsplanen ska en särskild sammanställning upprättas enligt 6 kap 16 § Miljöbalken.

Syftet med vindkraftsplanen, tillägg till översiktsplanen för Ljungby kommun, är att peka ut områden som är lämpliga för vindkraft och områden som inte är lämpliga. Planen ska vara ett planeringsunderlag som ska hjälpa politikerna och tjänstemännen vid handläggning av vindkraftsärenden och vid prövning enligt miljöbalken. Ett förslag till vindkraftsplan med miljökonsekvensbeskrivning har varit föremål för samråd under tiden 2 februari 2009 – 27 mars 2009 och utställning 9 juni – 17 augusti 2009.

Allmänt

I samband med att vindkraftsplanen antas av kommunfullmäktige, ska en särskild sammanställning, enligt 6 kap 16 § MB, upprättas. En särskild sammanställning ska redovisa hur miljöaspekterna har integrerats i planen och hur miljökonsekvensbeskrivningen har beaktats. Den ska också redovisa hur synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen har beaktats i planarbetet. Kommunen ska även redogöra för skälen till val av alternativ. Slutligen innehåller den särskilda sammanställning en redogörelse för vilka åtgärder kommunen avser att vidta för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som ett genomförande av planen medför.

En särskild sammanställning ska hållas tillgänglig för alla som kommunen haft samråd med – det vill säga när det gäller en översiktsplan även för allmänheten.

Studerade alternativ

Ett så kallat nollalternativ har översiktligt beskrivits i miljökonsekvensbeskrivningen. Ett nollalternativ innebär en beskrivning av miljökonsekvenserna i ett läge då vindkraftsplanen inte genomförs.

Ett andra nollalternativ har belysts som innebär vindkraftsutbyggnad, men att lokaliseringsprövningen av enskilda ärenden sker utan stöd av antagen översiktsplan för vindkraft.

Huvudalternativet innebär att en utbyggnad sker enligt vindkraftsplanen. De områden som är utpekade som lämpliga för vindkraft saknar formella motstående intressen, har goda vindförhållanden och befinner sig utmed de stora vägarna eller

befintliga kraftledningarna. Det innebär också att inom de fem områden som pekats ut som "fredade områden" ska ingen vindkraftsutbyggnad ske.

Inkomna synpunkter och integrering av miljöaspekter

Avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen

I tillägget till översiktsplanen är miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) redovisad i avsnittet Miljökonsekvensbeskrivning. MKB:n gäller för hela kommunen eftersom vindkraftsplanen är kommunomfattande. Det innebär att MKB:n är väldigt översiktlig.

Val av alternativ

Huvudalternativet innebär att ingen vindkraftsutbyggnad kommer att ske inom de fem områden som pekats ut som "fredade områden". Dessa områden har ett stort värde för friluftslivet eller är ur kulturhänsyn inte lämpliga för vindkraft.

Huvudalternativet innebär även att nio områden pekats ut som lämpliga utredningsområden för vindkraft. Dessa områden saknar formella motstående intressen, har goda vindförhållanden och befinner sig utmed de stora vägarna eller befintliga kraftledningarna. Det innebär områden som till viss del redan är exploaterade. Områdena består till största delen av skogsmark vilka bedöms ha högre tålighet för vindkraft jämfört med de öppna jordbruksbygderna.

Synpunkter

Under såväl samrådet som utställningen av vindkraftsplanen har möjlighet funnits att lämna synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen. I utlåtandet redovisas och kommenteras synpunkterna över vindkraftsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen. För utförlig redovisning av inkomna synpunkter, se utlåtande över vindkraftsplanen.

I allmänhet kan konstateras att ett stort antal synpunkter berörde förslaget. Från privatpersoner ser man i första hand en oro när det gäller buller och visuell påverkan från vindkraftverken samt att turismen skulle lida stor skada om vindkraftsparker uppförs nära sådana platser som idag har stor turisttillströmning. När det gäller buller redovisar planen ett riktvärde på 40 dB(A) vid fasad som inte får överstigas. Den visuella påverkan blir störst från högt belägna utsiktspunkter och genomfartsvägar.

Uppföljning

Enligt miljöbalkens regler ska en uppföljning göras av den miljöpåverkan som genomförandet av vindkraftsplanen medför. Vilken miljöpåverkan som uppstår och graden av påverkan varierar för de olika områdena samt vilken utbyggnad av vindkraftverk som verkligen kommer till stånd.

I tillståndet kommer miljöaspekterna att ingående behandlas. Om detaljplan upprättas kommer dessa frågor också att behandlas. Kommunen är samrådspart i tillståndsprövningsprocessen och ska även tillstyrka eller avstyrka etableringar.

En uppföljning av planen föreslås ske i kommunens årsredovisning där följande redovisas:

- Antal påbörjade detaljplaner, antal antagna detaljplaner och beviljade bygglov för vindkraftverk
- Antal verk och energieffekt som detaljplanerna omfattar
- Antal anmälningar och antal beviljade anmälningar för vindkraftverk enligt miljöbalken
- Antal tillståndsprövningar som pågår och hur många som beviljats av länsstyrelsen eller miljödomstolen
- Antal uppförda verk
- Samlad energiproduktion från verken inom kommunen
- Vart energin levereras
- Andra eventuella effekter av vindkraftsutbyggnaden då det till exempel gäller fågellivet.

En mer omfattande och utförligare genomgång av vindkraftsutbyggnadens effekt på människors hälsa samt på miljön föreslås ske fem år efter det att denna plan vunnit laga kraft och därefter vart femte år. I uppföljningen bör effekterna av vindkraftsutbyggnaden lokal, regionalt och nationellt redovisas.

LJUNGBY KOMMUN

Kommunstyrelsen den 6 oktober 2009